

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAM.
Amerikoje \$2.50
Kanadoje ir Lietuvoj \$3.00
Pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoj \$1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National
League of America.
Consisting of 85 Branches, Located
in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians
in the City of Boston and about
700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408. AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS KAINA 5 CENTAI

No. 42 So. Boston, Mass., Spalio (October) 15 d., 1925 m. Metai XII

Lietuvių-Lenkų derybos eina

"Lietuvos Žinios" konfiskuotos dėl derybų su Lenkais.

RADIOGRAMAS SANDARAI.
Spalio 12 d. 12:00 val. dieną "Sandaros" redakcija gavo sekančio turinio radiogramą:
FG BO 22 PR214
Berlin 53 12 140P
Sandara 327 E St., Boston, Vilniaus gėdulo diena konfiskuotos "Lietuvos Žinios", reikalavusios nutraukti derybas su Lenkais. Bortkevičienė paskirta du tukstančiai pabaudos, arba pusantro mėnesio kalėjimo. Vilniaus atvadavimo manifestacija reikalauja Ministerio Pirmininko Bistro nutraukti derybas. Bistras nieko neatšakdydamas, užsidarė savo rumuose.

Šleževičius.
Orlaivių lenktynės.

NEW YORK, spalio 8 d. Šiandie Mitchel Fick lauke buvo pasaulinės orlaivių lenktynės. Pirmą dovaną laimėjo francuzas kapitonas Henri Le Maire; antrą dovaną laimėjo amerikietis kapitonas E. B. Bailey. Antras francuzų orlavis laimėjo ketvirtą vietą. Pirmasis orlavis darė 129.1 mylių į valandą, skrendant 180 mylių. Amerikiečio orlavis skrido 128.3 mylių į valandą. Vienas orlavis nupuolė ir lakunas tapo sunkiai sužeistas. Iš žiūrėtojų minios vienas mirė; gydytojas pripažino, kad žmogus miręs dėl perdidelio susijudinimo.

Vyskupas Brown vėl pralaimėjo.

Vyskupų konvencija 95 prieš 11 balsais pripažino vyskupą William M. Brown kaltu herezijoje. NEW ORLEANS, spalio 8 d. Vyskupas William M. Brown šiandie buvo teisiamas antru kartu Ekleziastinio teismo už bedievybę. Dabar vysk. Brown teisė 106 Protestantų Episkopų bažnyčios vyskupai ir balsuojant rado 95 prieš 11 kalta. Taigi, vyskupai patvirtino vysk. Brownui pirmiau jam pripažintą prasikaltimą. Bausmė businti uždėta per vysk. prezidentą Ethelbert Talbot kada vėliau. Manoma, kad bus atimta vysk. Brownui visos bažnytinės teisės. Bet vyskupo Brown'o advokatai kreipėsi su peticija į federalį teismą, kad būtų išduota indžukšionas prieš vyskupų konvencijos nuosprendį. Nes, girdi, vysk. Brown esąs paliečiamas konstituciniu atžvilgiu. Mat, jam atimama bažnyčios pensija, kurios jis yra užsitarnavęs.

Valdininkai kaltinami.

NEW YORK, spalio 5 d. Prohibicijos agentas ir vienas policistas šiandie tapo sulaikyti valdžios ir kaltinami žmogžudystėje. Jie esą nušovė vieną butlegerį, susiginčijus dėl pasidalinimo pelno, laimėto už parduotą mumsainą. Policistas pripažinęs, kad jis nušovė tulį Boy-

le. Esą jis matęs vyrą bėgantį ir pareikalavęs tam sustoti. Jam nesustojus, jis paleidęs šuvį. Prohibicijos agentas John J. Kerrigan tapo sulaikytas bėgant netoli nuo vietos, kur žmogžudystė įvyko. Agentas teisinasi, kad buk jis ėjęs iš šokių ir skubinęs paimti taksi. Bet vienas liudininkas, Pasco-cello, tvirtina, kad policistas, de-tektyvas ir nušautasai buvę geri draugai ir susitarę darydavę biznį iš mumsaino. Esą dėl to jiems tekę susipykti ir prie-eiti prie užmušytės.

Fašistai visiškai panaikino konstituciją.

ROMA, spalio 8 d. Fašistų partijos vyriausis komitetas užtvirtino pasiulytą planą, kuris visiškai panaikino seną konstitucijinę valdžios formą Italijoje, padalinant egzekutyvę ir administratyvę galę tarp premjero ir taip pavadintų provincialių korporacijų, kurios turės susidėti iš trijų klasių: fermerių, industrialistų ir intelektualų. Šios korporacijos turės rinkti senatą. Laikiniai yra pasiulyta, kad egzekutyvę jėga būtų sustiprinta įsteigimu "prezidento ministerijos", kas padėtų Mussolini į galę visiškai valdyti legisliatyves, legales ir administratyves valdžios funkcijas. Yra pasiulyta, kad deputų namas, kuris susideda iš didžiūmos fašistų, paliktų, kaip jis dabar yra. Senatas busiųjų renkamas "iš žmonių" per provincialius sindikatus. Išrinkti žmonės į senatą pasiliksią jame visam gyvenimui.

Rusų bylos Austrijoje.

VIENNA, Austrija. Pasklido gandai, kad buk Austrijos bankieriai rengiasi pradėti priimti Rusijos bylas, bei čekus, kaip pinigų. Mat Austrija prisibijanti, kad Vokietija nepaimtų monopolio ant Rusijos komercijos, dabar padariusis prekybos sutartį su Rusija. Jei tatau Austrija padarytu, tai, manoma, ji susilauktų didelių protestų iš Anglo-Saksų kreditorių.

Aras nusileido ant laivo

Apie penkiolika mylių nuo Bostono okeane aras nutupė ant zuvaujamo laivo, vardu Killarney. Jo darbininkai prisitaikė ir pagavo arą gyvą. Bent tris kartus aras buvo pakilęs į orą, vengdamas priešą; bet ir vėl sugrįždavo ant laivo. Matomai buvo privargęs. Aras gal bus atiduotas Franklino parko paukštynui.

Britų kabinetas taria įkalinti komunistus.

LONDONAS, spalio 8 d. Britanijos kabinetas bando pravesti tarimą įkalinti Anglijoje komunistus, kurie varo bolševistinę agitaciją tarpe darbininkų bei jureivių. Scotland Yard esąs jau išdavęs penkias dešimtis varantų sureštuoti bolševikų agitatorius. Tarp kitų norima įkalinti komunistas Shapurji Saklatvala,

Tom Manor, James Purcell ir Harry Pollitt. Nepiliečius bolševikus agitatorius norima deportuoti iš Anglijos.

Žmogžudystė dėl vietos.

LOWELL, Mass., spalio 5 d. Šiandie čionai tabako išdirbėjo Samuel Scott ofise tapo nušautas konštabelis John J. Hayes, kuris buvo padėtas dirbtuvės prižiūrėtoju. Jį nušovė Scott'o žentas Robert Smith keturiais šuoliais. Žmogžudys paskui paleido tu šuivius į save; nemanoma, kad jis pasveiktų. Ši žmogžudystė įvykus dėl to, kad biznio savininkas Scott, išvažiudamas biznio reikalais padėjo perdėtinu Hayes, o ne savo ženat Smithą. Esą tas Smithui labai nepatikė ir jis vis ieškojęs priekabių prie Hayes.

Moteris šovė į Monsignora.

NEW YORK, spalio 5 d. Nigrė Helen Gruber tris kartus šovė į monsignora Thomas O'Keefe, Sv. Benedikto bažnyčios pastorį, jam bežengiant per slenkstį į bažnyčią. Viena kulka pralindo po pastoriaus švarškus, o kitos dvi sulindo į bažnyčios adveriją. Nigrė tapo sulaikyta.

Klebonas ir Seimo narys - į "kriaučius."

SALATAI. Sulig paskutinės mados mergelės nešioja atvirais kaklais ir plikom rankom. Salatų klebonui tas labai nepatinka ir jis pamatęs bažnyčioje, išsakykš iškeikia. Turbut jis, ir Seimo nariui Riakui yra liepęs, nes ir Riakui susirinkime į vietą paaiškinti Seimo darbus, kalba apie merginų kaklus ir plikas rankas. Butų gera, kad abu uždėtų "kriaučystės varstotą".

Naujas Lenkijos atstovas Amerikai.

VARSUVA. Jonas Ciechanowski, buvęs Lenkų atstovas Londone, tapo paskirtas Lenkijos atstovu į Washingtoną. Jis užims M. Wroblewskio vietą.

Vienas nušovė tris banditus.

ST. LOUIS, spalio 5 d. Šį rytą tapo nušauti trys banditai, jiems bebendant apvogti netoli nuo čionai pakelyje stovintį saliuoną. Penki banditai įėjo saliuoną ir jau rengėsi pareikalauti darbininko pakelti rankas. Tuom tarpu išėjo iš užpakalio James Quinn, saliuono savininkas. Vagiliai bėgo laukan šaudydami. Vyras vijosi juos taip pat šaudydamas iš brauningo. Trys banditai tapo vietoj nušauti, o du laimingai pabėgo. Vagys labai šaudė į Quinn, bet ne viena kulka nepataikė. Nukautųjų vienas yra 18, kitas — 21, o trečias — 24 m. amžiaus. Jie čioniau buvo areštuoti jau ketvirtą kartus.

Pietai Darrowui.

NEW YORK, spalio 8 d. Šiandie čionai mokytojui Scope paginti komitetas surengė visoj Amerikoj pagarsėjusiam kriminaliam advokatui Clarence S. Darrow, kuris buvo vyriausis advokatas Tennessee evolucijos byloje.

Darrow pasakė svarbią ir gražią kalbą puoton susirinkusiems. Jisai kalbėjo apie prasižengimus, jų priežastis ir kaip jie būtų galima pašalinti. Jo supratimu, vagysčių bei žmogžudysčių priežastimi yra stoka vaikams mokslo. Vaikai iš mažens ir pradžioj jaunystos turėtų but mokinami kokio nors amato, kad galėtų lengviau pasidaryti sau pragyvenimą. Esą tuomet ir prasižengimai žymia sumažės. Praeitais karas daug prisidėjęs prie prasižengimų padauginimo. Prohibicija taip pat privedusi daugelį žmonių prie vienkio ar kitokių prasižengimų. Darrow supratimu, žmogus negali apseiti be to, kas nuramina jo smegenis. Nes esą užaina žmogui liudnų, sunkių valandų, gražia kas toks jo širdij ir tose valandose jis turi turėti svaigalų, kurie padėtų jam užmiršti viską.

Taip pat Darrow prisiminė kad religija kai kuriems yra labai geras vaistas neramiose jų valandose. Esą yra daugelis žmonių, kurie gali apseiti be religijos ir jinai jiem nei šaldo, nei saldo. Bet taip pat yra nemažai ir tokių, kurie reikalauja religijos ir per ją jie randa didelį sielos suraminimą. Todėl tokem žmonem ir reikalingos bažnyčios ir kunigai.

Yokietijos klanai.

BERLYNAS, spalio 9 d. Vokietijoje tapo sulaikyta viena trylikos metų mergaitė ir septyni po kokį dvyliką metų amžiaus vaikai už vogimą iš krautuvių įvairių daiktų. Vaikai buvo apsirėdę kaip Amerikos Ku Klux Klan ir nešino baltą veljavą su juodu kryžiu ant jos.

Vagys naudoja šrapnelių šautuvus.

CHICAGO, spalio 5 d. Čionai gėngė banditų buvo užpuolus Ragen klubą, kur norėjo nukauti jiem nemalonų žmogų "Spike" O'Donnell. Klube vienas nušautas ir kitas pašautas į koją. Policija rokuoja, kad banditai vartojo šaunamą mašiną, nes, esą, iš revolverių jie nebūtų galėję taip tankiai šaut.

Argentina ir Vatikanas.

BUENOS AIRES, spalio 9 d. Argentinos kabineto vienas komitetas, kuris rupinasi budžetu, pasiulė, kad toliau nebebutų apmokami Argentinos pasiuntiniai prie Vatikano. Esą palaikymas pasiuntinių prie Vatikano daro kraštui visiškai bereikalingas išlaidas. Toksai pasiulymas buvo padarytas ir praeitais metais, bet tuomet jisai neįėjo veiki-man.

Drusai tęsia sukilimą.

BEIRUT, Syrija, spalio 9 d. Drusų vadai nutraė, kad tęsti sukilimą prieš francuzus už atgavimą laisvės. Francuzams nevyksta pulti sukilėlius dėl stokos vandens.

Didelė eksplozija.

Keturi užmušti; 51 sužeisti; nuostolių apie \$200,000.

ST. LOUIS, spalio 8 d. Šiandie istiko didelė eksplozija La-clede Gas Light kompanijos dešimt aukštų name. Eksplozijoje reifridžeratinė tanka. Pasekmėje keturi žmonės žuvo ir 51 tapo sužeisti. Nuostolių kompanijai padaryta apie \$200,000.

Suimta komunistai.

Rugšėjo 22 d. vakare politinė policija susekė slaptą Lietuvos komunistinę jaunuomenės sąjungos centro komiteto susirinkimą. Iš dalyvavusiųjų areštuoti 3 asmens (visi 3 žydai), kiti spėjo pasprukt; tame pačiame bute padarus krata rasta įvairių prisiųstų iš Maskvos instrukcijų ir aplinkraščių, pav. apie tarptautinę vaikų savaitę, komunistinio jaunuomenės internacionalo uždaviniai, sąryšyje su naujo pasaulinio karo pavojumi ir kt. Be to rasta po keletą egzempliorių komunistinių laikraščių ir susirašinėjimai. Vedamas tardymas.

Tragedija automobilių lenktynėse.

Automobilis lėkdamas 128 mylias į valandą atsidurė į pieno tvorą. Vienas užmuštas, kitas mirtinai sužeistas.

SALEM, N. H., spalio 12 d. Šiandie čionai buvo didelės automobilių lenktynės. Iš jose dalyvių vienas, Daniel Shaw, iš Melrose, automobilio mechanikas, tapo vietoj užmuštas, ir kitas, H. L. Spooner, automobilio važiuotojas mirtinai sužeistas. Jiedu leido savo automobilį 128 mylias į valandą ir jų automobilis atsidurė į pieninę tvorą. Automobilis sutruko į smotus ir tuojau pavirto į liepsną; vyrai nublokšti tolyn po kokį šimtą pėdų. Žiūrėtojuose, kurių buvo 30,000 suviršum, kilo panika.

SUKILIMAS BRAZILIJOS

BUENOS AIRES, spalio 9 d. Ateina žinių iš Montevideo, Uruguay, kad brazilai sukilėliai sumušė kariuomenės pulkus ir žygiuoja pirmyn Rio Grande do Sul valstijoje.

DIDELĖ LENTŲ SANKROVA

Planuojama Bostone įtaisyti didelę lentų sankrova. Jai skiriama apie \$2,000,000 kapitalo. Tau daugeliui bus darbo.

Studentas išradėjas.

Lietuvos universiteto studentas išrado ir pats padirbo elektros laikrodį — signalizatorių, kuris gail duoti signalus vienu kartu keliose vietose. Išradimas pritaikomas universitete ir rekomenduojamas mokykloms. Be to jis išrado ranka sukamą mašinėlę elektrai gaminti, kuri turės didelės reikšmės kino paveikslius demonstruojant, ir įvairiems mokslo tikslams. Pastarasis išradimas turi nemažos svarbos.

Vodkos aukos.

MASKVA, spalio 10 d. Aštuoni žmonės mirė Maskvos distrikte nuo naujai legalizuotos 40 nuoš, vodkos persigrimo. Dėl tos pasekmės valdžia padėjusi veikti, kad daugiau to nepasitaikytų.

LIETUVOS ŽINIOS.

(Nuo mūsų spec. koresp.)
1. Raseinių apsk., Sidlavos miest., atlaidų laike iš koplyčios pavogė aukstinį kielišką, bet pasisekė vagilį policijai suimti.
2. Dabartiniu laiku Lietuvoje pabrango kiaulės, o ypač maži paršai, paprastos veislės paršas kainuoja nuo 20 iki 50 litų, o apie geresnę veislę nebėra ką kalbėti.
3. Panevėžio apsk. rinkoje rugsėjo mėn. 17 d. mokėjo uų rugių centnerį — 18 litų, kviečių cent. — 30 lit., miežių cent. 15 litų, avių — 8 lit., sviesto kilogr. — 6 lit., lašinių — 7 lit., jautiena mėsa — 2 lit., suris vidutiniškas kaimiškas — 1,50 lit., juoda duona — 70 centų, kiaušinių — 10 štk. — 2 lit., višta — 2 lit., obolių litras — 15 centų.
4) Šiais metais Lietuvoje derlius labai geras rugių ir kviečių. Vasarojis taigpi geras, bet kaip lietingam rudeniui vietomis apdygo ir apipuvo, bulvės prie slėnių visai supuvo, nes lietus lijo ištisas tris savaites.
5. Dabartiniu laiku Lietuvos vyriausybė labai susirupino žemės ukio likimu, įsteigė nemažą skaičių žemės ukiumi mokyklų, kur mokiniai mokinami be jokio užmokesčio, mokslas tęsiasi dvejus metus. Taip pat pienininkų ir kontrol-asistentų kursas, mokslas tęsiasi 5 mėnesius, tas mokyklas užlaiko Žemės Ukio Ministerija.
6. Išleistas naujas įstatymas, buvusiemis Lietuvos kariuomenėje sąvaroriams žemė duodama dykai, be jokio atlyginimo ir pinigai paskolon be nuosimčių užsivedimui ukio ir įsigijimui inventorius iki 4300 litų, pinigų grąžinimas tęsis dešimtis metų. Bernotas.

KAUNAS, Elta. 1925 m. spalio mėn. 9 d. Penkių metų Vilniaus pagrobimo sukautuvėms paminėti susidarė Gedulo Komitetas. Spalių devinta, dvyliką valandą, visoj Lietuvoj buvo sustabdytas vienai minutei visoks judėjimas, — vakare buvo paskaitos. Spalių dešimta ruošiamos protesto demonstracijos su fakeliais; spalių vienuoliktą rinkliava Vilniui vaduoti.

ZIAURIS BAUSMĖ.
23. IX. š. m. Kariuomenės Teismas nagrinėjo bylą 5-to pėst. pulko eilinius: Puskepalį, Šimkevičių ir Makauską, kurie buvo kaltinami išžaginime ir apipėšime 1924 mt. rugšėjo mėn. 7 d. ties eiguilių tiltu p-lės A. E.

Kariuomenės Teismas pripažino minėtus kareivius kaltais ir nuteisė mirties bausme per sušaudymą.

LIETUVIŲ DARBININKŲ PADETIS FRANCUZIJOSJE
Gauta iš Francuzijos papildomų žinių, kad ten aleista iš darbo vienuolika lietuvių darbininkų dėl ketvirto ir šešto kontrakto punktu, kuriuos darbdaviai paskelbė falsifikuotais. Tais punktais išvykusiems į Francuziją Lietuvos darbininkams buvo garantuotas atlyginimas, iš laikymas ir butas. Bendrai išvykusių darbininkų mediaginė padėtis nepaprastai sunki. Daugelis jų jau badauja.

KLAIPĖDOJ SUIMTAS LENKŲ SNIPAS
Politinė policija praneša, kad rugšėjo 24 d. Klaipėdoj suimtas lenkų snipas, Rumunijos pilietis Bernard Reicmann. Jis važinėdamas tranzitu per Lietuvos teritoriją rinko agentus lenkų žvalgybai. Suimtas prisipažino kaltas.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ISTOJO I
A. L. T. SANDARA.
Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.:
Pranas Pratušis.
Prie 72 kp., Los Angeles, Cal.:
Vincas Salgauskas.

SANDAROS KUOPŲ ATYDAI

Vasaros laiku, kuriame Sandaros kuopos negalėjo laikyti susirinkimų dėl priežasčių karščių, kai kurių kolonijų po kelis kuopos narius rasime užsilvikiomis mokesčiais. Tad dabar orui atvėsus, yra prašomos kuopų valdybos šaukti kuopų susirinkimus ir mokesčius prisiųsti. Kadangi laikraštis išlesta padaro lėšas, tai ir gerb. Sandariečiai yra visi prašomi, kad mokesčius laiku užsimokėtų.

SANDAROS KALENDORIUS RENGIAMAS SPAUDON

Sandaros Kalendorius 1926 metams jau rengiamas spaudon. Visų kolonijų Sandariečiai pasidarbuokite ir kaip galima greitai prisiųskite savo kolonijos biznierių skelbimus, kurie norės pasigarsinti Kalendoriuje.

Gi tų kolonijų biznierių, kurie nori nesiranda Sandaros kuopos, gali savo skelbimus prisiųsti tiesiai į Sandaros adm.

K. J. Paulauskas.

CONN. SANDARIEČIŲ ŽINIAI

Ateinantį sekmadienį, spalio 18 d. 2-ros Sandaros Apskričio suvažiavime Waterbury, Conn. ašai dalyvausiu.

Butų labai pageidaujama, kad netik skaitlingai delegatai dalyvautų nuo visų kuopų, bet sykiu yra labai pageidaujama, kad visos apylinkės Sandariečiai veikėjai taipgi jame kiek galima daugiausiai dalyvautų kaip svečiai.

Tame suvažiavime bus daug ko apkalbėti ne tik Apskričio reikalus, bet ir aelonus mūsų Organizacijos reikalus. Tad prašyčiau Sandariečių atkreipti į tai dėmesį, nes čia yra ne mano asmens, bet abelnas mūsų organizacijos reikalus.

K. J. Paulauskas.

BINGHAMTONIEČIAI SAU- NIAI PASIRODĖ.

Per tulą laiką iš visų kolonijų buvo garsų Politinio Iždo reikalais, o iš Binghamtono nei žodžio. Kai kurių pamane, kad ten gintiniai Sandariečiai nieko neveikia ir jų nėra. Bet pasirodė visai kitaip. Binghamtono Sandariečiai mat yra toko nusistatymo, kad mažai kalbėti, bet daug padaryti.

Štai šią savaitę Binghamtono Sandariečių 64 kuopa prisiuntė auką į Politinį Iždą net \$50.00! Tai ką dabar anto pasakys kitos kolonijos? Yra dar kelios kolonijos, iš kurių jokių garsų negauname. Ką jos mano daryti nežinome, ar jos panašiai pasielgus kaip binghamtoniečiai ar kaip kitaip.

Mus pasekė žinios, kad kai kurių kolonijų Sandariečiai rengsi prie to, kad iki Naujų Metų visi dėti po DEŠIMTINĖ ir ta dešimtinė lai bus sekantiems reikalams:

- 1) Suteikti tinkamą paramą Valstiečiams Liaudininkams Lietuvoje.
 - 2) Užbaigti išmokėti likusias "Sandaros" skolas.
 - 3) Dalį tų pinigų panaudoti nuosavam Sandaros namui.
- Politinio Iždo valdyba, atsižvelgdama į tai, štai ką mano: Jeigu visi Sandariečiai per tuos tris mėnesius, iki Naujų Metų sudėsim po dešimtinę, tai po tokią auką dėdami ne tik nenubiednėsime, bet tai pajausime tik tą dieną, kada duosime. O visi sudėję po tokią auką ne tik galėsime suteikti tinkamą paramą Valstiečiams Liaudininkams, ne tik galėsime išmokėti likusias Sandaros spaustuvės skolas, bet galimas daiktas, kad visai mažai truktų, o gal ir užtektų nusipirkti gerą nuosavą namą.

Tad Politinio Iždo valdyba lauks, kuri kolonija viešai ką apie tai pasakys ir kuri kolonija pirmutinė tai padarys.

Šią savaitę gautos aukos: Nuo Binghamtono Sandariečių \$50.00; nuo dviejų beyar-

džių \$5.00; smulkių aukų gauta \$4.06. Viso šią savaitę pribuvo \$59.06.

Politinio Iždo valdyba:
S. K. Grišius, pirm.
K. J. Paulauskas, sek.

Nesekti pasisukimai.

J. Sekys iš Lawrence ir Jonas Peža iš Norwood, Mass., jau "vendravoja" po "Keleivio" raudondvarį. Jiedu nudardėjo ten neva delto, kad jųjų straipsniai netilpo ar gal, jų nujautimu, būtų netilpę "Sandaroje". Tokis tų dviejų Sandariečių pasielgimas tik parodo, kad jiedu turi labai prastą nuovoką apie Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros narių teises.

Tur but jiem niekada nė galvą neatėjo ta mintis, kad ALT. Sandara yra demokratinė organizacija, kuri turi ne tik redaktorių, bet ir Apšvietos Komisiją, kurios užduoties redaktoriaus dirba. Ir todėl gi, jeigu redaktorius atsisako talpinti kurio nors nario raštą organe, tokis narys gali kreiptis prie Apšvietos Komisijos, kuri gali priversti redaktorių patalpinti jo raštą organe. O jeigu ir Apšvietos Komisijoj narys negautų patenkinimo, tada jis gali kreiptis prie Sandaros prezidento; bet jeigu ir prezidentas jo reikalavimo neišpildytų, jis gali dar kreiptis prie aukščiausios ALT. Sandaros įstaigos — Seimo! Čia jo balsas bus tikrai išgirstas ir pilnai įvertintas. Ar p. Sekys su p. Peža bandė tai daryti? Visai ne.

Labai prastas yra tas kareivis, kuris be mažiausio pasipriešinimo apleidžia savo poziciją — sako sena patarlė. Labai prast ir tie Sandariečiai, kurie nesinaudoja savo teisėmis Sandaroje, bet tuojau tekini bėga pas socialistus, kurie visuomet Sandara ir Sandariečius niekino ir niekina, ir vergiškai jiem pataikaudami rašo jų spaudoje visokią nesąmones.

Tokie Sandariečiai, kurie bėga pas socialistus tik delto, kad "Sandaros" redaktorius netalpiną jų raštų arba kaip nors kitaip jis jiem nepatinka, patys save tik ant juoko išstato, pasirodydami: viena, kad jie nenusimano apie savo organizacijos vidurinių reikalų tvarką; antra, kad jie yra taip išlępę, kad nė patys savim nepasitiki; trečia — jie duoda progų socialistam sekmingiau paspekuliuoti jų pačių ir kitų jiem lygių žmonių sąžine, jausmais, protinių pajėgų silpnumu ir, galų gale, kišenias gilumu. Tai viskas. Nieko kito jie daugiau neatsiekia.

Sąmoningas Sandarietis žino, kad jeigu Sandaros vidurinius reikalus neišgvildinsime savoje spaudoje, tai nuėję pas save nuožnius priešus socialistus juos tik visai sudemoralizuosim. Socialistai yra tai raudonklerikalai, kurie savo esme nieku nesiskiria nuo juodųjų klerikalų, ir pas juos nė jokios prieglaudos ir užtarimo nė prie jokių aplinkybių negalima ieškoti.

Jegu p. Sekys, p. Peža ir kiti socialistus garbinantys Sandariečiai to dar nežino, tai patartina jiems eiti pas juos ir padirbėti jų partijoj 10-15 metų. Tik ten, o ne kur kitur, jie tikrai sužinos tai. Ten jie sužinos, taip pat, kad socialistai, lygiai kaip ir jų išperos komunistai, nė jokio darbo nesimė, pirma smulkmeniškai išnagrindę ir atydziai išskaitlavę, kokias iš to bus materialė ar moralė naudą jų vadams, partijai ir visam internacionalui.

Aš jau išbuvau socialistų eilėse daugiau 13 metų, dalyvausiu įvairiuose jų suvažiavimuose ir konferencijose, dirbau įvairiose komisijose ir komitetuose ir šiandien jau žinau, kokie jų tikslai yra. Žino juos ir tūkstančiai kitų žmonių, kurie pasitraukė nuo jų tik po to, kad jie sužinojo, kas yra socialistai ir kokius tikslus jie tur. Pavyzdžiui, adv. Teodoras Kūčinskas, kuris taip pat buvo veikliu socialistu per daugelį metų, sandarbininkavo "Keleiviu" ir, galų gale, priėjo prie

tokio supratimo, kad jeigu but socialistu, tai reikia žmogui būti be širdies, be jausmų, be sąžinės!

Taigi, kuomet šitokie visais žvilgsniais nusikompromitavę ir organizaciniai susmukę politikieriai Sandariečiam meta savo meškere su "bendro fronto" sliuku, tai reikia neužmiršti kad jie tai daro ne beišrokavimo. Jie mato, kad pas Sandariečius yra dar daugiau kaip vienas Sekiui-Pėžai lygių lengvatikių, kurie labai greitai ant jų meškere užsikabina. O kada jie jau pasigauna viena, kita, tada jiem yra jau daug lengviau pasėti tarp Sandariečių demoralizaciją ir tuomi laimėti ką nors savo partijai.

Kada tik p. Sekys ar p. Peža "Keleiviu" ką nors paplepa, ta kiek vieną syk Chicagoje "beskiauturis", kaip ji jo išperos komunistai vadina, Grigaitis saldžiai apsilaužo ir kartais iš džiaugsmo net rankom suploja. Na, ir kur tu žmogus nesidžiaugsi, kuomet tau į pagelbą ateina tokie skromni vyrukai, kaip p. Sekys ir p. Peža, ir pagelbsti šmeižti Sandara ir tuos Sandariečius, kurie nenori turėti nieko bendra su kopol-bingol-mongol-humbogol-skebol specialistais.

ALT. Sandaroje turi būti praktikuojama griežtesnė disciplina ir nariai turėtų laikytis organizacinių taisyklių. O kurie jų nesilaiko, tokius tuojau atiduoti organizacijos teismui ir tinkamai nubausti — net jeigu reikėtų kai kuriuos ir visai išbraukti iš organizacijos. Sandarai bus daug sveikiau turėti mažesni skaičių nuoseklių, rimtų ir sąmoningų narių, negu didelį pulką Sekio-Pėžos kalibro lengvatikių, kuriem nusigvenę socialistai gali by kokiais burbulais akis užmulinti.

Julius Švitra

Red. — Kad neišsileidus i tuo klausimu ginčus, daugiau tos rūšies straipsnių netalpinsime. Sekys ir Peža yra atiduoti Sandaros Teismo komisijai, kuri pataikys atitinkamai dalyką išspręsti.

Pranešimas.

Siuomi pranešame, kad Sandaros 1-mos Apskričio metinis suvažiavimas įvyks spalio 18 d. 9:30 valanda ryte, Aušrelės salėje, 33 Millbury St., Worcester, Mass.

Visų kuopų atstovai prašomi laiku pribūti, nes daug reikalų yra aptarti.

Apskričio Valdyba.

PITTSBURGH, PA. Sandariečių darbuotė.

36ta kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą spalio 4 d. Narių atsilankė neskaitylingai, tur but po vasaros karščių dar nedrįsta į susirinkimus lankytis, bet yra vilties, kad sekantis susirinkimas bus skaitlingesnis. Buvo daug laisvų perskaityta nuo Centro Valdybos, nuo Politinio Iždo ir visi užgirta ir pasizadėta bent kiek bus galima.

Kalendorių apgarsinimams parinkt išrinkta J. Virbickas ir B. Lapeika. Nutarta laikyti maskarados balius spalio 11-ta (Armistice Day).

Pranas Pikšris raportavo Centro valdybos programą darbuotės ateinantį sezoną, užgirta ir pasizadėjo 36-ta kuopa remt tą Centro Valdybos planą, kad viską įvykdytų, žodžiu sakant, apkalbėta visi Sandaros reikalai ir numatyta, kad visiems reikia pradėt daugiau darbuotis, o tikslas bus pilnai atsiektas.

Sandarietis.

"VALANČAUSKŲ VYSKUPAS"

Tėvai nori, kad jų vaikai užaugtų geriausiais žmonėmis. Bet retai jų noras išsipildo. Nedaug metų atgal buvo toksai atsitikimas: Kražiuose gyvenė šeimyna vardu Valančiauskai. Jai gimė sunus. Tėvai buvo girdėję apie vyskupą Motiejų Valančiauską ir jo darbus, todėl jie pakrikštyjo savo suną Motiejum, kad jis užaugęs būtų antras vyskupas Motiejus Valančiauskas. Ir tėvai vis kalbėjo, kad jų sunus bus vyskupas. Bet jų sunus užaugo durnas, beveik pilnas beprotis, žmonės jį vadino "Valančiauskų vyskupu". M. B.

"AR LIETUVYBĖ KENKIA KATALIKYBEI?"

Tokių pavadinimų tilpo "Garso" 39 num. kun. K. Urbanavičiaus referatas. Jau pats įvardinimas minėto referato liudija, jog Lietuva yra skaitoma papos provincija, o lietuvybė, dabartinis lietuvių tautiškas atsibudimas, yra laikomas kenkiančiu katalikybei, kaip visi kunigai Lietuvoje ir Amerikoje visu uolumu dirba nuslopinimui lietuviybės, bile tikslai išlikti katalikybė, kuri nepripažįsta tautų ne kalbų.

Berods, autorius pat pradžioj įrodo, kad lietuvių kalba, ne tik neneknia katalikybei, bet yra vienintelis įrankis tikėjimui išplėsti ir geriausias katalikybės agentas. Ir bagia, autorius, referatą skatindamas federantus — katalikus duosniai aukoti katalikų — moksleivių fondan, kad primokinus visokių jezuitukų išlaikymui katalikybės, na, ir lietuviybės.

Katalikybė statoma pirmon vieton, Lietuvybė antron. Ir neužmirštant, jog kiekvienas katalikas pavieniu ir tautomis — išimtinai priklausom bažnyčiai — taigi papai, lietuviybė — tautiškas katalikybei yra nepageidaujamu daiktu.

Apleidžiant autoriaus tikrinimus, apginančius lietuviybę, mes apkreipsime klausimą antruoju galu:

Ar katalikybė kenkia lietuviybei?

Prirodymų, kad katalikybė kenkė lietuviybei, yra daugias, negu reikia, ir tas katalikiškas kenkimas lietuviybei, prasidėjęs 1111 metuose tęsiasi ir dabar jau per 814 metų.

Katalikybė ir mūsų dienose yra skelbiama kaip tobulybė, doringumas, meilė, bet praktikoje — gyvenime tam panašumo nėra nė krislo, o vien suniekėjimas, ištvirkimas, neapykanta. Istoria rodo, kad katalikybės platintojai niekur nepasizymėjo sektiniais pavyzdžiais. Katalikybės galvoms (papoms) pasinėrus į politiką 741 metuose rūpėjo tik užgrobitimas svetimų kraštų visokiais galimais būdais. Katalikams tapo įkalbėta viską daryti vardan Dievo — savo gašlumui ir naudai, už ką dar pelnė dangaus karaliją.

Papa Urbanas II, 1095 metuose, sukėlė gajaus maldininkų eiti į Palestiną atėmimui Kristaus grabo nuo Turkijos valdžios, kuri iki to laiko laisvai leido katalikams lankyti visas šventas liekanas Jeruzalėje. Papi suteikė visiems maldininkams visiška nuodėmių atleidimą ir nuo skolų paliuosavimą, kas buvo paskatinimu visų niekadėjų istoti "šventon armijon", kuri eidama Palestinon pakeliui viską plėšė, žudė ir degeino, neišskiriant nė Rytų krikščionių, kurie priversti buvo vienyti su turkais apgynime savo šalių ir turtų nuo katalikiškos armijos su raudonais kryžiais ant krutinių. Toks elgimasis papos kareivių nulėmė jiems žlugimą, virš 2,000,000 kryžiuokų. Beje, kryžiuokai — ta papos armija, eidami į Palestiną, manė turkus — mahometonus esant laukiniais ir stabmeldžiais, bet arčiaus išjūriųėje į naujos tikybos sekėjus, pamatė mahometonų (turkų ir arabų) kultūrą aukščiaus stovinią už katalikiškąją.

Žlugus papos armijai Rytuose, paskiaus toji armija tapo pakreipta į Šiaur-Rytus, taigi prieš Lietuvą. Papi Celestinas III buvo vyriausiu vadu tos armijos, kurion rinkosi visi teutonų (vokiečių) valkatos tikėdami pelnysią visas malones ir dangų, kaip kad ir į Palestiną eidami. Priegtam papi pavedė savo armiją globon Panos Marrijos, teutoniskiosios (vokiškosios). Visi kryžiuokai dėvėjo balta skraistę su juodu kryžium ant krutinės. Kryžiuokams buvo leista pasilaikyti visas lietuvių turtas, moteris žagint, vyrus verguven imti, kas buvo įvykę jau Prusijoj.

Tokiomis tai priemonėmis papos katalikiška armija pradėjo platinti katalikystę Lietuvoje, ir platino iki liepos 15 d., 1410 metų — per 300 metų. Lietuvių bijojo katalikiškystės kaip verguven ir narsiai kovojo su papos armijomis, gindami savo liuosybę per 300 metų ir Vytautui vadovaujant uždavė papos armijai mirtiną smugį, paklodami karo lauke virš 50,000

kryžiuokų su jų vyriausiu vadu. Ir reikia pridėti, jog lietuviai, budami stabmeldžiais, nepasizymėjo tokiais žiaurumas, kaip katalikiškios, neva civilizutos Vakarų Europos tautos (taip rašo kun. Purickis "Lietuvoje" num. 117, 1925).

Sumušus papos armiją lietuviai pasiryžo priimti katalikystę, tikėdamiesi sulaukti ramybės, nes jau visi kaimynai aplinkui buvo katalikai. Nelaimės lemta buvo susidėti su lenkais, kurie jau mokėjo pildyti visas katalikiškas nedorybes. Lenkai atėmė lietuvių žemes ir pavėgė visą liaudį. Lenkų katalikiški kunigai, vietoje Kristaus mokslo, platino lenkystę tarp lietuvių, ir aiškino liaudžiai — lietuviams, kad baudžiąva — lietuviams, kad ponų reikia klausyti, net maldas už ponus kalbėti. Sunys pas lenkus turėjo šimtą kartų didesnę pagarbą, negu lietuviai — baudžiauninkai — vergai.

Ir katalikų kunigai su papomis nematė nieko blogo baudžiaivoje ir ramino liaudį katalikiškentėti, buti paklusniems savo dvasiškaiki ir svietiškaiki valdžiom. Didesnei Lietuvos nelaimei kunigai priveisė vsokių vienuolynų vyrų ir moterų — tinginių, kuriuos reikėjo šerti ir apdengti, o kurie jokio darbo nedirbo — beje meldėsi. Katalikystės naudai dešimties turėjo mokėti liaudis.

Nutautinimui lietuvių, kunigai priveisė visokių šventųjų, net stebuklingų — medžio gabalų ir paveikslų, pas kuriuos lietuviai galėjo melsti visokių malonių. Tautos didvyriai, vardai ir vietos likosi paskaitytos pagoniškomis ir užmirštin nuštumtos.

Lietuviai lenkų ponams baudžiąvą ėjo iki 1863 metų — per 450 metų, kame katalikystės vadaai matė tikslai Dievo valią. Lietuvių nutautinimas per lenkų katalikų kunigiją ir paskiau jau lietuvių kunigus pasiekė aukščiausio cikuro. Lietuviai nežinojo, jau savo kilmės ne tautos vardo; gyvena Rusijoj, tai Polščioje, vadinosi "paliokais" ir "katalikais".

Taip rusčioms dienoms besilenkanti, lietuviams pradėjo spyksoti pagelbos spindulys. Spalių 28 d., 1793 metuose gimė Šimanas Daukantas, "vargo pėlė", kuris visą savo gyvenimą pašventė prikėlimui savo brolių iš lenkiško — katalikiško kapo, kuris jau 1873 metuose pradėjo leisti lietuviams knygas — elemtorius ir tt. Daukantą pasekė vyskupas valančius ir pradėjo leisti tikybos knygas. Jonas Basanavičius, Jonas Šliupas ir Andrius Vistelis 1883 metuose įkurią pirmąjį lietuvių laikraštį "AUSRA", mėnesinį, mažą, kuris tuojaus sutiko jau nuo sulenkėjusių lietuvių kunigų pasipriešinimą ir gavo vardą "bedieiviskas".

Nuo "AUSROS" užtekėjimo iki mūsų dienų lietuvių tautiškas atsibudimui ir stiprėjimui vsur matome kenkmą iš katalikybės pusės, ir kas pikčiausia, ne svetimtaučių jau, bet pačių lietuvių kunigų, kurie viską smaugia, kas yra lietuviška, tautiška, demokratiška, apie ką laikraščių skaitytojai kas dieną pasiskaito.

Ir kaip neimsime, katalikystėje nėra pažangos į žmoniškumą, meilę, dorą, laisvę, demokratizmą. Katalikystė seka dar jau atgyventus papročius — absoliutizmą ir despotizmą, kokis dabar esti mūsų Lietuvoje, mūsų gėdai prieš visą svietą. Labai yra metas atsirasti Antrajam Vitautui, kaipo Garibaldiui, sudraudimui katalikiškojo režimo.

Baigsiu mūsų kunigams Amerikoje ir Lietuvoje kun. K. Urbanavičiaus žodžiais: "Ištautėjimas yra liudnas įvykis, kokių jis ten motyvu nebutų motyvuojamas. Bet kuomet ištautėjimas sąmoningai daromas ir varu varomas, jis jau virsta nutautinimu, ir kaip toks, yra jau ne vien liudnas įvykis, bet savo rušies judoštė. Ištautėjimas toks pats nusidėjimas tautai, kaip išdavystė valstybei. Už išdavystę valstybės sunkiai baudžia, tankiausia mirtimi. Tauta, ypač silpnės, negali panašiai bausti už ištautėjimą, bet ji meta nutautėliam paniekos žodį ir juodais bruo-

žais įrašo juos į savo istoriją. Suprantama, kuomet liaudis susipras, jį atmainys katalikišg politiką ir pareikalas nuo kunigų skelbimo tikrojo Dievo mokslo, tarnybos savo tautos labui, demokratijai, ažuot svetimųjų naudai tarnavus.

Labai gerai padarė kun. K. Urbanavičius pakeldamas šį svarbų klausimą.

P. Mikolainis,
188—190 Sands St.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. Kemėšis ir šėrai.

"Dar-ko" 105 num. kun. Kemėšis rašo apie kun. J. Žilių ir daro išvadas, buk kun. Žilius turėtų buti traukiamas teisman už nemokėjimą vesti biznio tais pinigais, kuriuos jis surinko iš žmonių pardavinėdamas Žemės Banko šėrus.

Aš nežinau, ar kun. Žilius su tam tikrais norais subankrutav to tą didelę bendrovę ir pasinaudojo biednų žmonių pinigais. Bet jei ir tiksliai butų tatau padaręs, tai vistiek kun. Kemėšis dar privalėtų buti atsargus skelbti per spaudą šitai apie kun. Žilių. Nes kurią gražią dieną tasai gali užpykti ant kun. Kemėšio ir taip pat viešai paskelbti kun. Kemėšio kunigikiškus darbus. Nes kun. Kemėšis, budamas Amerikoje, pardavinėjo "Draugo" b-vės šėrus ir tuo keliu surinko iš biednų žmonių nemažą sumą pinigų.

Kalbėdamas apie kitų "griekus", kun. Kemėšis gal galėtų visuomenei pranešti, kas atsitiko su "Draugo" b-vės šėrais. Nes ir man butų labai svarbu žinoti, ką kun. Kemėšis yra padaręs su mano sunkiai uždirbtais \$25, kuriuos aš įdaviau kun. Kemėšiu vasario 23 d., 1914 m., kada kun. Kemėšis lankėsi So. Bostone. Tą vakarą ir daugiau biednų žmonių pirkto minėtos bendrovės šėrus.

Kun. Kemėšis duodamas man už mano pinigus "rasytę", sakė aš turėsiąs minėto bendrovės balsą. Bet kaipitikt nuvežė pinigų į Chicago, tai netrukus "Draugo" b-vę "pašventino" kunigų naudai, o biedniems žmonėms palikta džiaugtis kun. Kemėšio išduotomis "rasytėmis".

Todėl aš sakau, kad kun. Kemėšis nėra nė biskio geresnis už kun. Žilių.

Kataikais kalvis.

Suvienytų Valstijų miestai.

Daugelis metų atgal Suvienytų Valstybių miškai apėmė apie \$22,000,000 akrų žemės. Bet dabartinio laiku apima tik apie 463,000,000 akrų, iš kurių, 137,000,000 akrų niekad nekirsti. Pacifiko pakrantis ir ky Mountaim valstijos turi apie 118,000,000 akrų tų miškų, pietinės valstijos apie 177,000,000 akrų, ežerų valstijos 57,000,000 akrų, centralės valstijos 56,000,000 akrų.

Rokuojama, kad medžio yra apie 746,000,000,000 kubikių pėdų, pusė iš kurių randasi Pacifiko pakranty ir Rocky Mountaim valstijose. Iš visų miškų, 360,697,000 akrų yra privatiškos nuosavybės ir 94,764,000 akrų visuomeniškos nuosavybės.

Suvienytose Valstybėse randasi daug minkšto ir kietaus medžio. Yra apie šėsi šimtai įvairių rūšių medžio. Aržuolas turi apie 50 rūšių.

Yra tarpe 30,000 ir 40,000 lentų piovynčių Suvienytose Valstijose kur piaunama apie 30,000,000,000 pėdų medžio. Didžiausia piovynčia supiauna apie milijoną pėdų į dieną, arba ta viena piovynčia į metus daugias medžio supiausto, negu visa Norvegija. Piovynčia randasi Louisiana valstijoje kur apie 12,000 žmonių samdyti medžio išdirbystėj. Beveik 93 nušimtis viso medžio produkuota šioje šalyje yra čionais suvartotas. Tik apie 7 nušimtis išsiustas užsieny į Australiją, Pietinę Ameriką ir vakarų Europą. Normališkais metais apie 28,000,000,000 pėdų medžio suvartota. L. B.

Tamangas.

Vertė Liekno Murgas.

Kapitonas Ledokas buvo apsigimęs jurininku. Pradėjo nuo pat pamato ir išsidirbo sau kelią iki kvatiermeisterio pagelbininko rangos. Trafalgaro mušyje jo kairė ranka buvo sužeista. Sužeidė ją aštriomis medžio skeveldromis taip pavojingai, kad prisiėjo nupiauti ir todelei likosi paliuosuotas su pirmo laipsnio paliudijimu. Ramus namų gyvenimo vienodumas jam buvo labai grįsus ir kada tapo pasiulytu antro leitenanto urėdas ant jurių plėšiko laivo, Korsaro, jis godžiai priėmė pasiūlymą, nepraleisdamas geros progos vėl nukeliauti į jures. Pinigai, kuriuos aplaikė nuo kelių apiplėšimų kaip savo dalį, suteikė jam galimumą nusipirkti knygas ir studijuoti jurevystės teoriją kaip papildymą jo praktiško žinojimo, kurį iš pirmiausių turėjo. Prigulinčiu laiku pastojų kapitono piratų liogerio, tai buvo plėšikų laivas, kuris galėjo pasididžuoti trimis šautuvais ir govėda sudaryta iš šešių dešimčių drąsių jurininkų. Jersey'ės pamarikiškai dar atsimeina to piratų liogerio didvyriškus žygius. Po tam užstojo taika, kas jam dikčiai nepatiko, kadangi karės laiku jis surinko ypatingą sumą pinigų, ir ateityje tikėjosi anglų išlaidomis padidinti sau laimę. Bet buvo priverstas pasiūlyti savo tarnystę ramaus budo pirkliais; ir, būnant žinomu kaipo drausmo ir patyrimo vyru, neturėjo keblumo laivo suradime. Kuomet vergų pirkliaivimas įstatymais tapo uždraustas, darbas negalėjo but pradėtas be išsistatymo pavojun, buvo neišvengtina, netiktai išsisukti nuo Francuzų maito rinkėjų (kas nebuvo labai sunku), bet taipgi pabėgti nuo angliskų kreiserių sargybos. Kapitonas Ledokas pasirodė neapiprekuojamu tiems ebeinėjams pirkliais.

Ne taip, kaip didžiama jurininkų, kurie praleidžia po daugelį metų žemesnėse pavaldinių vietose; kapitonas Ledokas neturėjo tos baimės link naujų atmainų, neigi prigimto papratimų jausmo, kurs net jų iškilimų į augštesnes rangas retai yra galimas panaikinti. Priešingai, jis buvo pirmas, kuris patarė laivų statytojui link vartojimo metalinių rezervuarų šviežio vandens užlaikymui. Jis turėjo, taipgi, geležinius pančius, retėjus ir kitokius butinai reikalingus ant tokių laivų dalykus; padarytus sulyg tam tikros mados ir labai atsargiai nuoliakeriuotus, kad nesurudytų. Bet tas, už ką buvo gerai žinomas visiems vergų pirklautojams, tai buvo jo dvistebis laivas, kurį buvo pasibudavojęs po savo asmenišką priežiūrą ir sulyg savo paties supratimo. Ir buvo suteikęs jam vardą Viltis. Budavotas vien tik vergų pirkliaivimui, buvo spartus plaukikas, siauras ir ilgas kaip kariškas laivas, o vienok talpinas didelių skaitlių juodskurių vergų. Tarpe denių buvo padaryta siauriai ir žemiau, sumažino augštį net iki keturių — dešimčių colių, paskelbamas tai, jog dar paliksia užtektinai vietos bile vidutinisko ugio negruvi ramiai sau sėdėti — kam jiems stovėti? Ten prisistovės daugiau, negu reikės, kuomet pasiekės kolonijas, jis paaikino.

Vergai susėstų dviejose paraleliškose linijose atsiliesję nugaromis į laivo sienas, palikdami tuščią vietą tarpe savo kojų, kurį ant visų kitų laivų buvo vartojama kaipo praėjimo vieta. Tai buvo kapitono Ledoko sumanymas pavartoti tą tuščią vietą patalpinant daugiau vergų jon, priverčiant juos susėsti labai arti prie viens kito. Tokiu budu jo dvistebis laivas užlaikydavo mažiausiai dvidešimtį vergų daugiau, negu bile ant kito tokio pat didumo. Prisėjus reikalui, dar daugiau galėdavo sutalpinti ant to paties laivo, bet jis buvo užtektinai atsargus butina ir reikalauti, kad kiekvienas negras turėtų sau vietos pamieruojant penkias pėdas per du, kurioj but galima ištiesti jo sanariai laike šešių savaičių kelionės. Kadangi, po teisybei, negrai buvo žmoniški sutvėrimai, kaip ir baltieji žmonės, jis paaikino laivo statytojui, lyg pateisindamas savo mielaširdingą apsiėjimą.

Viltis apsiestojo ant įkaro Nantės uoste penktadienį — faktas, kurį prietaringi žmonės paskiau atminė. Maito aficeriai, kurie aplaikė laivą su tikslu, kad apžiūrėjus viską, kas tiktai plaukiantis į Senegambiją su tikslu, kad pirkliauti medžiais ir slonio kaulais. Kelionė iš tikrųjų, nebuvo per daug ilga, bet gal but jie manė, kad nėra nebloga apsirikt geroje pusėje, nes vandens syk butų be vertės, jei jiems prisieitų lieti.

lys, ką tik su vergų eskortu buvo pasiekęs pajūrį. Jis vergus pardavinėjo už labai pigią kainą su pasitikejimu tokio žmogaus, kuris jaučia, kad jis turi pilną galę ant bile pareikalavimą numušti kamą taip greit, kaip greit jo vertegystės tavoras tampa menkesniu.

Kapitonas Ledokas išlipo ant sausžemio ties upes įtaką ir užėjo pas Tamangą. Kapitonas atrado jį sėdinti šiaudinėj grytelėj, kuri ant greitųjų del jo buvo pastatyta, drauge su juom buvo jo dvi pačios, keletas žemesniųjų vertelgų ir vergų varytojai. Tamangas, priimdamas baltveidį kapitoną matė reikalą apsilvinti kokias nors drabužiais. Nusenėjus mėlyna uniforma, kurią jis nešiojo, dar galėjo but pripažinta kaipo buvusio kapralo, turėjo po du aukso epolietu ant kiekvieno peties, abu užsegta ant to paties guzikų ir viens ant kito kabojų priešakinėj pusėj ir tunika buvo permaža tokio ugio vyru, plati juodos skuros juosta matėsi tarpe uniformos balto pamušalo ir drobinųjų kelnų. Atrodė kaip diržas. Storas kavalerijos kardas, kuris kabojų prie jo šono, buvo šniuru pririštas, ir dailus dvivamzdis angliskas karabinas pripildė visą parengimą, kuriame Afrikietis kariauninkas neabejotinai manė beesąs daugiau kaip lygus prieš šauniasią puikorių iš Londono ar iš Paryžiaus.

Kapitonas Ledokas tyliai per tulą laiką akis išpyręs žiūrėjo į jį, o Tamangas, pasitikėdamas, jog buvo padaręs įspudį ant baltveidžio, sustiprino viltį ir atsistojo kaip kokis grenadierius laike apžvalgos nepaprasto generolo. Ledokas kritiškai ištyrinėjęs jį, atsigrįžo į jo vyriausią urėdninką ir patėmijo:

— Štai yra raumens šmotas, kuris suteiktų mažiausiai tukstantį kronų, jei mes jį tiktai galėtumėm pargabenti į Martiniką sveiką ir tvirtą.

Tokiu budu ganėtina Viltis leidosi kelionėn penktadienį iš ryto, pilnai aprupinta maistu ir kitais reikalingais dalykais. Ledokas iškarto manė, kad stiebai busią neužtektinai druti, bet laikui bėgant surado, jog laivas išpildė jo pasitikejimą iš visų pusių. Jie turėjo pirmo laipsnio kelionę, ir greitai laiku Afrikos pamaris buvo matomas. Įkaras tapo nuleistas prie Joal, (jeigu neklystu), ta vieta arab pajurio dalis tuosyk nebuvo Angliškų kreiserių sargstoma ir vietiniai pirkliai greitai laiku pribuvo ant borto.

Valanda negalėjo buti malonesnė. Tamangas, gerai žinomas kariauninkas ir vergų pirklis. (Bus daugiau)

POEZIJA

Antanas Vilitis.
I LAISVĖ!..

Laisvai!
Laisvai alsuokim galinga širdžia!
Vėliavas kalkim laisvės pasauliui!
Varpus siubuokim —
Tegaudžia jie..
Tegaudžia amžiams —
Gyvatos saulei..
Velniskus pančius, pančius numeskim!
Svieskim prarajon —
Gelmėn prarajos..
Numeskim pančius —
Kalkim krutinę — dekim gyvybę!... —
Ugnim liepsnokim!..
I laisvę!
Laisvai alsuokim —
Liepsna žaibuokim!..
Keliaukim saulėn —
Amžių pasaulin
Laisvunai mes!..
Laisvas pasaulis,—pasaulis mums —
Pasauliui mes..
Tyrybės mūsų nieks nesudrums..
Mes išlaisvėjom
Ir išaulėjom!..
Pančių jau nėra —
Nėr ir tamsos..
Žengiam jau žingsniais tvirtais
Pasaulio vieškeliu laisvu...
O širdis plaka —
Kartu su širdžia ir varpai
Galingai gaudžia..
Kalkim krutinę — dekim gyvybę,
Laisvai alsuokim —
Ugnim liepsnokim!..

Miško Dievaitis — A. Vilitis.
RUDUO ATĖJO..

Saulė nublanko, medžiai nupliko,
Lapai pageltę ore klajoja...
Šelstantis vėjas baisiai sukliko,
Saulė nublanko, medžiai nupliko.
Dangus apniuko, gamta pravirko,
Lapai pageltę ore klajoja...
Saulė nublanko, medžiai nupliko,
Žemės paniurus tamson nuslinko...

Nadas Rastenis.

Naujas kelias.

(Pabaiga.)

Čia sargas apsisuko prie durų ir Tadas susitraukė į krūvą, kaip sukritęs; o Marė už lango prisilinko. Bet sargas vėl nuėjo, Marė vėl kalbėjo su Tadu.

— Žinok tik tiek, kad butum prisirengęs į ilgą kelionę. Nedaryk jokių klausimų; tikėk man, kad aš viską sutvarkysiu, — ir Marė dingo nuo lango.

Palengva diena praėjo, nakties tamsa apsupė pasaulį ir kartu žandarų nuovadą. Jau buvo po pusnakčio, kuomet Tadas nugirdo prie durų brazdėjimą. Pagaliaus durys atsidarė, ir pasirodė dvi ypatos; vyras ir moteris. Pasirodė, kad tai buvo Marė ir Juozas Kurlys. Marė tuoj puolė prie Tado, o Tadas prie Marės.

— Einame greičiau — prašnabždėjo Marė veik drebančiu balsu — einame!

Ir akmirksnyje visi trys dingo iš tos vietos. Lauke jie pasiekė Kurlio vežimą ir nudundėjo į girią. Kuomet jau buvo keliolika verstų nuo Pulkinės, Tadas ir Marė išlipo iš vežimo ir dingo ažuolyne. Kurlys nuvažiavo savo keliu.

— Kas dabar iš to bus? — klausė Tadas Marė — juk mes vistiek šiame krašte, ir iš valdžios rankų neišspruksime. Apart manęs dar ir tu Maryte gali patekti. Aš gal ir taip dar bučiau galėjęs išsisukti. O jei ir ne, tai tik aš vienas bučiau nukentėjęs. O! aš negaliu laikytis kai pamanau, kas gali tave sutikti! Juk tu mergaitė. Tu gali pakliuti į žandarų rankas, kaip paukštėlis į vanago nagus. Aš tai vyras. Dėl Lietuvos kultūros ir liuosybės viską galiu pergyventi.

— Tadel! Nekalbėk taip. Mes dabar jau veik liuosi. Nė tau, nė man nieko blogo neatsitiks. Aš viską parupinau; važiuosime į Ameriką.

— Į Ameriką? Kaip tai? Mes juk neturime nė pinigų užtektinai su savim, nė nieko.

— O, aš turiu čia užtektinai. Mes visi suėjome ir nutarėme, kad jei galima, tai tu ir aš turime pabėgti į Ameriką. Tavo ir mano tėvai sudėjo kiek turėjo, ir štai aš turiu penkių šimtų rublių. Tai mums abiems pakaks pasiekti Ameriką. Čia mes turėsime palaukti iki ateinančios nakties, kol pribus vežimas ir atneš drabužių. Apsirėdysime seniais, važiuosime iki stoties, o š ten, per Peterburgą ir Finiją į Ameriką.

— O kokia tu praklini ir sumani, Maryte! — kalbėjo Tadas — Dabar tai gal ir mūsų svajonės išsipildytų! — tai sakdamas jis glostė jos plaukus, ir žiūrėjo jai į akis, kur jis matė visą pasaulį, patį dangų, savo sapnų paveikslus, ir pačią Marytės širdį...

IV.

Po penkiolikos dienų Tadas ir Marė jau buvo toli, toli nuo Europos; jie baigė plaukti per Atlantiką į Ameriką. Gruodžio rytas buvo

saulėtas; dangus tyras, kaip jura. Tadas ir Marė stovėjo ant laivo deno ir žiūrėjo į plačią susiliejančią mėlynę, — dangų ir jurą. Kai kur jau matėsi žuvininkų laiveliai; aplinkui lakiojo žuvedos. Tadas ir Marė kalbėjo apie pergyventus laikus.

— O, aš jums papasakosiu. Dabar jau mes galime liuosai kalbėti. Buvo taip: dieninis žandarų nuovados sargas yra lietuvis, o naktinis tai rusas. Lietuvis sargas tai buvo vienutinė mūsų viltis jumis išgelbėti. Kiti sakydavo, kad jis yra persikrikštijęs į stačiatikių tikėjimą; bet niekas gerai nežino iš kur jis, kur jo giminės. Aš kreiplausi prie jo. Iš pirmo nežinojime, ką daryti. Kaip išsikalbėjome, tai pasirodė, kad jis daug apie jumis žino. Kaip jūs buvote Petrogrado Universitete, kaip jūs iš ten pravarė už lietuvių. Ir kitus dalykus jis žinojo. Jis man davė tokį sumanymą: reikia gauti kelius vaikus, kurie nakčia prisaritintų ir prisitaikę užčiauptų sargui burną, o paskui — maišą ant galvos ir į patvorį. Jis pagaliaus sakė pats pasirupinsias tą padaryti — surasti vaikus miestelyje. Jis įsakė, kad reikia laukti nuošaliai; ir kuomet su sargu bus apsidirbta, tai praneš. Aš juom pasitikejau. Pusnakčiu pribuvau su Juozu ir laukėme iki sargas buvo pašalintas. Kuomet mums pranešė, kad sargo jau nebėra ir padavė nuovados iš sargo atimtą raktą, tai mes pribuvome, o toliau ir pats žinai kas atsitiko.

— Vis gi jūs esate sumani ir drąsi, — kalbėjo Tadas. — Ir tai tokius pavojingus žingsnius dėl manęs jūs atlikote. O, kiek aš jums esu kaltas, Maryte!

Iš tos pusės, į kur laivas plaukė, pradėjo matytis kaž kokia juoda juosta tarpe viršutinės ir apatinės mėlynės. Ta juosta vis plėtėsi. Taj buvo krantas. Visų akys nudžiugo: tai Amerika!

Už poros valandų laivas plaukė New Yorko uostu. Ir Marės ir Tado akys juokėsi. Namai, tiltai, laivai, ir visa regykla stebino didžiūną plaukiančių laivų.

— Tai tu mane išgelbėjai, Maryte! — tarė Tadas. — Ak, kokia tu esi gera, kokia nuširdi ir maloni.

— Del meilės aš viską padaryčiau. Meilė tai augščiausias idealas pasaulyje. Tavo ir Tėvynės meilė man pagelbėjo tai padaryti. Be tavęs, Tadel, aš niekuomet nebūčiau buvus laiminga...

— Maryte! Aš tave pamylėjau ir myliu iš visos širdies. Mes dabar įžengiamė į Laisvės šalį, kur tuoj apsiवेशime, laimingai gyvenime ir kiek galėsime dirbsime savo Tėvynei. Ar ne taip, brangi Maryte?

Tie žodžiai pasiekė pačią Marės širdį. Jos rankos buvo ant jo krutinės. Dali jos galva atsilošė. Tadas žiūrėjo į jos veidą, kaip į rožės žiedą. Tvirtos Tado rankos apsiyvyniojo aplink liauną Marės liemenį. Akys ant akių: lupos ant lupų; širdis prie širdies: iš dviejų vienas.

Netoli stovėjo Liuosybės Stovyla. Savo ranką iškėlus, tartum laimino kovotojus už liuosybę...

ATSIMINIMAI IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO SUKILIMO.

(Tasa).

Buvo gerokai po pusdienių ir atrodė netoli esant vakarui. Pradėjosi pas mane ir kitus jaustis nedidelis nuovargis. Ypač norėjosi valgyti, kadangi nieko su savim iš maisto neturėjau. Kiek paėję užėjome prie pat kelio kairėje pusėje nedidelį kaimą rodos iš 3 namų. Čia mums liepė sustoti, greitai susirinko čia visi mūsų sukilėliai pirma ir antra kompanija. Liepė pastatyti kulkosvaidžius ir dėžes su šoviniais. Taip, kad mes kiekvienas prie savęs turėjome pasilikti tik šautuvą, kuris nuolat pas mane ir kitus kabojų už peties ant diršo. Mūs leido, kas nori, nueiti į minėtą kaimą ir pasišėkoti nusipirkti sau valgyti. Nuėjęs į vieną triobą radau daug musiškių perkančių pas ukininką maistą-duoną. Aš nusipirkęs 1 klm. duonos grįžau atgal, kur buvo pasilikę visi kiti musiškiiai su kulkosvaidžiais. Kiti pamatę mane grįžtanti pradėjo klausinėti, kur galima būtų gauti pirkti duonos, nes visur jau išpirko ir sunku buvo rasti. Nurodęs vietą pats rengiausi užkasti.

Netrukus vėl buvo duotas parėdymas stoti ir prisirengti eiti toliau. Ejome vėl tuo pat keliu toliau Klaipėdos linkui. Nepo ilgo pajutau, kad einame plentu, į kurį kažkaip nejuotomis įėjome. Čia jau eiti buvo visai gerai, nes buvo lygu ir sausa. Greitai užėjome vėl kokį tai kaimą ir stovinčius prie jo žiurincus į mus žmones. Musiškių nešantieji atsišaukimus padalinio jiems po kelius lapus ir ben-

drai vokiečių kalboje paaikino mūsų žygio tikslą. Tie iš savo pusės mums pritarė ir linkėdavo didžiausio pasisekimo mūsų darbe. Vienas iš jų net garbiai emė šaukti ir drąsino mus nesibijoti, kadangi prancuzų esą nedaug, o sukilėlių tiek daug, kad prancuzus net kepurėmis užmėtysia. Kiti net su kumščiais grąsindavo su pasipiktinimu minėdami vis prancuzus ir policistus, kurie tur but jau jiems gerokai akis buvo išėdę.

Praėję ir palikę kaimą išėjome į gryną lauką. Mūsų raiteliai visą laiką lakstydamo į visas puses ir greitai vėl grįždavo su kitokiais pranešimais. Ir taip daugiau nieko nesutikdami be jokių kliučių žingsniavome toliau. Bet štai nepo ilgo pastebėjau, kad musiškių veik per pusę sumažėjo, negu pirmiaus buvo. Beliko tik mūsų viena pirma kompanija. Eidamas atsisukau ir žiūrėdamas užpakalin norėjau persitikrinti, kur dingo antra kompanija, kuri visą laiką ėjo paskui mus. Apsidairęs pamatčiau, jog jie ne paskui mums seka, o kažkur per pusę klm. keliu užpakalyje mūsų žygiuoja į kairę. Mes gi visi tiesiai ejome ir toliaus. Praėjus kokius 5 klm. visus sustabdė ir visems liepė atsisėsti. Gerokai pavargę atsisėdome nors sėdėti buvo ir nekaip. Viena, kad norėjosi greičiau eiti pirmyn, o antra buvo šlapia ir šalta. Dangus prasiblaivė nuo debesų ir pasirodė raudona saulė, kuri baigė jau sėsti už dangaus skliautu. Vakaras jau visai artinosi. Neilgai pasėdėjęs liepė

įėjus į dvarą mus sustabdė kieme ir pasitė keliuz žmones nakvynei vietų paieškoti. Greitai viskas buvo surasta ir mus suskirstė po 10 žmonių, liepė eiti į paskirtą kiekvienai tokiai grupei namą. Mūsų grupė iš 12 žmonių įėjome į mums paskirtą triobą.

Netrukus atėjo į grįčia mūsų burio burininkas-vadas ir pranešė, kad kavos pagėrus ir pavalgius reikės eiti į naktinę apsaugą. Lauke buvo visai jau tamsu. Apsaugon paskyrė keturius žmones ir dvi pamainas. Pirmoji pamaina turėsianti išvykti tuojau apie 6 val. ir stovės ligi 10 val. Nuo 10val. turės pakeisti ją antra pamaina, kurioje buvau ir aš.

(Bus daugiau)

POLITIKAS: — Taip, jis mane išėdė iš vietos. Bet aš jam atkeršijau.

POETAS: — Šitaip. O kaip gi?

POLITIKAS: — Jis turėjo apsivesti su mano mergi...

POETAS: — Tu kvailas...

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.

by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
ANTHONY A. TULYS, Editor
K. J. PAULASKAS, Business Manager.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi būti apmokama iš karto. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50; Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:

"SANDARA"

327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos straipsniai.

REIKIA APGAILĖTI.

Šiame numeryje mes dedam vieno Sandariečio, p. F. Alekno, labai įdomų straipsnį apie Lietuvos Ukio Banko tvarką. Su straipsnio autorium teko mum asmeniškai plačiau išsikalbėti apie aprašomą incidentą. Straipsnį dedame tik persitikrinę, kad jame yra gryna tiesa, be mažiausių priedėkų.

Straipsny paliečiama trys svarbūs ir įdomūs dalykai. Vienas, kad Lietuvos Ukio Banke praeitais metais dar nebuvo (gal dabar jau yra, mes nežinom) nustatyta, kiek depozitoriumi anokėti nuošimčių; jis atnešęs pinigų depozituoti, turėjo derėtis su banko klerkais, kad gaus didesnių nuošimtį už savo depozituotus pinigus. Antras, kad banke nėra teisingumo: nuo klerko iki kasieriaus bandoma nusukti depozitantiui. Trečias, kad banko darbininkai dar stovi labai žemam garbės laipsnyje, jei kasierius bando pasilaikyti sau 40 centų, sakydamas "ateik jų atsiimti rytoj."

Taigi, mum aišku, kad teisybės, honoro ir greito patarnavimo nebuvo Lietuvos Ukio Banke praeitais metais (ar dabar jis yra, mes nežinome).

Jei tas yra faktų minėtam banke, tai tas pat gali būti ir kituose Lietuvos bankuose.

Mes, amerikiečiai, pagyvenę prie Amerikos kultūros, esame pripratę žiūrėti į bankus, kaip į pasitikimiausias įstaigas. Išėjus į bile kurį Amerikos banką, neateina ir į galvą, kad klerkas bandytų tau nuskaityti kokį dolerį ar centą. O jei tu kam pasakytum, kad čia to ar kito banko kasierius liepė tau "ateiti rytoj atsiimti 40 centų," tai klausytojas juoktis iš tavęs pradėtų.

Taigi, mes pripratę prie Amerikos gyvenimo, girdėdami p. F. Alekno straipsnyje nurodytus apsirėiskimus vienam Lietuvos banke, turime stebėtis, piktintis ir apgailėti Lietuvos, kad jinai taip labai yra dar nesuistvarčius.

Sulyg minėto banko tvarkos mum labai natūralu spręsti tvarka kitose Lietuvos įstaigose. Jei Lietuvos Ukio Banke taip daroma, tai labai galimas daiktas, kad ir kitose Lietuvos įstaigose nuo to neatsilieka.

Tokie incidentai gal neperdaugiausiai atsiliepia į visą laiką Lietuvoje išgyvenusį sodietį, bet oi kaip prastai jie atsiliepia į Amerikoje pagyvenusį lietuvį!

Krikščionių demokratų partijos vadas kun. A. Šmulskštys, čionai laikydamas pranešimus apie Lietuvą, bandė įtikinti amerikiečius, kad buk amerikiečiai neapsigryvena Lietuvoje dėl to, kad jie nuvykę į Kauną išmėto savo pinigus Birutės viešbutyje ir paskui esti priversti grįžti Amerikon.

Gal su kai kuriais taip ir pasitaiko. Bet mes esame linkę manyti, kad 95 nuošimtis amerikiečių greičiau norės grįžti Amerikon, patyrę Lietuvos įstaigų patarnavimą, negu "išmėtę pinigų Birutės viešbutyje".

Taip dalykai negali toli eiti: jie tuojau turi būti pataisyti. Ir mes neabejojame, kad su laiku tas bus prašalinta iš Lietuvos įstaigų. O kad tą pagreitinti, mūsų supratimu, reikia kelti tokie incidentai akštinti Lietuvos viršūnėms gi reikėtų nepraleisti jie pro akis. Lietuvos valdžia privalėtų atkreipti į tai dėmę ir žiūrėti juo greičiau įvesti į Lietuvos visas įstaigas teisingą, bešališką ir greitą patarnavimą. Civilizuota šalis negali be to apseiti.

ŽODŽIO LAISVĖ BRITANIJOJE.

Lig šiol Anglijoje buvo pilna žodžio laisvė nežiurint to, kad joje dar tebeprasilaiko karalius. Ten galėjo kas norėjo ir beveik kur norėjo laikyti prakalbas bile tik randasi žmonių kalbėtoju klausyti. Britanijos viršūnė jau nuo senai buvo įsitikinta, kad yra pavojingiau žmogui neduoti pasakyti tai, ko jis nori, negu duoti.

Tąja laisve naudojosi ypač bolševikai. Lig šiol nieko jiems nebuvo sakoma iš valdžios pusės už bolševistinę agitaciją, kurią jie neatlaidžiai skleidė tarp darbininkų unijų ir kariuomenės bei jureivių. Pagaliau Anglijos valdžia pradėjo įmatyti pavojingumą bolševikų propagandos.

Siomis dienomis jau kalbama Britanijos kabinete praveisti įstatymas areštuoti ir įkalinti komunistų agitatorius; o nepiliečius deportuoti.

Šitas faktas svarbu pažymėti tuom, kad pagaliau ir Anglija priėjo prie išvado, jog kraštui nėra sveika leisti visokiems anti-patriotiniams agitatoriams varyti savo propagandą.

Apžvalga.

PRIE KO EINAMA?

Šiame numery spaudžiamame p. Šlezevičiaus radiogramą iš Kauno. Šlezevičius praneša, kad "Lietuvos Žinios" vėl tapo konfiskuotos ir jų redaktorė Bartkevičienė nubausta 2000 litų, arba šešiais mėnesiais kalėjimo. Tas atsitiko dėl to, kad "Lietuvos Žinios" reikalavo pertraukti derybas su Lenkais, nurodydamas Vilniaus likimą dėl tų derybų.

Is visko matyti, kad eina Lietuvoje didelis bruzdėjimas ir spėjiojimas dėl derybų. Opozicija rodosi imato, kad klerikalai, bučiuodami papos padą, yra nutarę išsižadėti Vilnaus. Jei ne taip, tai prie ko kademų einama?

KĄ MES TURIME DARYTI?

Ką mes, Sandariečiai ir visa pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė, turime daryti, girdėdami tatau, kas dabar dedasi Lietuvoje?

Mes esame daug aukavę ir dirbę dėl Lietuvos laisvės. Mes žinome, kad Lietuva be Vilniaus negali nurimti. Musų noras ir troškimas yra tas, kad Lietuva būtų laisva ir kad Vilnius būtų Lietuvos!

Tad kaip mes rengiamės padėti Valstiečiams Liaudininkams kovoti prieš kademus už laisvą Lietuvą ir už Vilnių Lietuvai?

Komunistų pergyvenimai.

Niekas tiek dalykų neįvertina ir tiesos neparodo, kaip pareiškimas pilkų faktų ir jų nušvietimas. Kadangi lietuvių visuomenėje komunistai bando vaidinti rolę, tai reikia peržvelgti į jų gyvenimo faktus ir nušviesti jų vertę. Čia kalbėsime apie komunistus Amerikoje bendrai, kurių keturkojiškaj pamėgdžioja mūsų lietuviškieji komunistai, o visi bendrai seka Maskvos Internacionalo įsakymus. Ve, kaip nušviečia komunistų gyvenimo istoriją Amerikoje redaktorių buvusio socialistų dienraščio, "The New York Call," James Oneal, kuris sakosi sekęs komunistų gyvenimą ir jų spaudą nuo 1919 metų.

Nuo tų metų Amerikoje yra atsiradę ir veikę net 17 grupių komunistų! Reikia, po keturių partijų ant metų. "Tėvas" komunistinio judėjimo buvo taip vadinamas Kairysis Sparnas socialistų partijos, prie kurio susiję visi isikarsčiausieji Rusijos revoliucija. Tokių buvo apie 35,000. Jie įsteigė organą "Revoliucijos Gadyne" ir pradėjo vesti pasiryžusią kovą užgriebti visą socialistų partiją.

Bekovojant su socialistais Kairys Sparnas pajuto, kad savy nesioja kitą sparną, dar kairesnį. Rugsėjo mėnesį 1919 metais pirmas Kairys Sparnas sutvėrė Komunistų partiją, o antras sutvėrė Komunistų Darbininkų partiją. Skirtumas tarp tų dvejų partijų buvo tas, kad pirmoji priėmė visus svetimtaučius, o antroji atmetė svetimkalbių federacijas. Antroji kaltino pirmąją, kad toji turinti perdaug elementų, kuriems ne vieta pas komunistus. Tais pačiais metais susiorganizavo ir Proletarių partija, kuri išsivystė iš Michigano valst. socialistų. Prie tų visų grupių dar įsikūrė Industriųjų Komunistų partija. Žodžiu, 1919 metais buvo vaisingi komunistų partijomis, tik Amerikos valdžia nepamilo naujų produktų ir savo persekiojimai suvarė visas jas į "sklepa".

1920 metais Komunistų partija ir Komunistų Darbininkų (arba Darbo) partija susiliejo į vieną Suvienytą Komunistų partiją. Tas įvykis birželio mėnesį. Ši partija jau atsisakė nuo tuštuojinio steigimo "darbininkų tarybų" ir jau sutiko dalyvauti rinkimuose ir parlamente. Apie 34 delegatai, vienok, nepasitenkino nauja programa ir pasitraukė nuo šios partijos.

1921 metais dalis socialistų, kurie dar neatskilo nuo partijos, sutvėrė "Komitetą Trečiojo Internacionalo". Mat, jie nepasitenkino, kad socialistų partija Amerikoje nenori prisidėti prie Trečiojo Internacionalo. Visos kitos komunistų grupės, vienok, supuolė, kaip varnai, pešti šitą komitetą, ir jo gyvybę greitai nugaišo. Jos nariai perėjo į tai vadinamą "Darbininkų Tarybą", su buveine New Yorke. Jie visi stovėjo, kad komunistai išlįstų iš požemio ir veiktų viešai.

1921 metais dar pasirodė juo dukų-nigerių komunistų sąjauklė po vardu "African Blood Brotherhood" ir American Labor Alliance. New Yorke įsikūrė Darbininkų Sąjunga. Ši dalyvavo rinkimuose New Yorke ir gavo net 3,000 balsų. Įvairiose komunistų grupėse vis kildavo balsai, kad reikiu vienybės. Tą senai laukiama, bet nesikilijuojančia, vienybę įvykdė viršminėta Darbininkų Sąjunga, persiorganizuodama į Darbininkų partiją. Bet ir čia atsirado priešų, kurie po vėliava "Suvienytų Darbininkų" (United Toilers) pradėjo smarkią kovą su Darbininkų partija. Kovą galą padarė Maskvos Internacionolas, paliepdamas "Toileriams" mesti savo organizaciją ir dėtis prie Darbininkų partijos. Ir taip pradėjoje 1923 metų didžiama įvairių komunistinių grupių, spaudžiant Maskvai, jau žingsniavo po vėliava Darbininkų partijos (Workers party).

Bet niežėjimas skaldytis ir tvirti atskiras "gryno komunizmo" pasekėjų grupes, neišdilo nei Darbininkų partijoje. Pasakytini metu visą partiją drebinio karšti ginčai tarp "didžiūmiečių" ir "mažumiečių", kurie didvyriškai pasibaigė, Maskvos Internacionalo delegatui parodžius lazda ir atkreipus visų pyktį į trečią frakciją, taip vadinamą "Lorės partiją".

Peržvelgus tas visas komunistų metamorfomas, matant, kad jie mainė programus, kaip čigonas kamzelkas, kad jie bandė vieną taktiką po kitai, ir žinant, kad iš 35,000 kariasparsių socialistų, pradėjusių žingsniuoti komunizmo keliu 1919 metais, šiandie Darbiečių partijoje tėra 10,000 ar 15,000 viso narių, aišku darosi, kad komunistai jokios rimtos rolės amerikonių gyvenime nevaidino, ir negali vaidinti, nes tai yra jausmų žmonės, kuriems rusų revoliucija vis dar blizga gražiomis spalvomis, bet kurie su laiku išnyks.

Lietuvių komunistai irgi pergyveno tuos pačius etapus, kaip ir amerikoniai, tik pas mus, reigis, nėra kam jų žingsnių ir vingių aprašyti, nes niekas jų gyvenimu nesidomėjo. Tą regis turėtų atlikti lietuviai socialistai, kaip amerikoniams atliko James Oneal. Vienas iš butinių žingsnių lietuvių visuomenėje yra sudarymas sveikos pažangios vadovybės.

Tad lietuviškų komunistų pastangos ardyti mūsų viešą gyvenimą būtų tiek bergėdžios, kiek jos yra bergėdžios pas amerikonus.

V. Širvydas.

NEPAPRASTAS MUSŲ KABINETO ŽIS, rodos, pasibaigė. Jau žinome beveik visą naujos vyriausybės sąstatą. Truksta tik užsienių ir krašto apsaugos ministru.

Gal nepraslinks ir keliolikos valandų, kaip iš Ožekienės gatvės "rumų" kamino pasirodys tiršti dumai, ir oficiozai iškilminga paskelbs Letuvos piliečių žiniaj romiškąją formulą: "habemus pontificem" (jau turime kunigus).

Ministerių pirmininku skiriamas p. Bistras. P. Bistrą mūsų visuomenė gerai pažino kaip švietimo ministerį. Jojo nuopelnai švietimo srity, biurokratinant ir klerikalinant Lietuvos mokyklą, dar ilgai bus atmintini. Reikia tikėtis, kad p. Bistras neapvils "krikščionių" pasitikėjimo ir vilčių savo naujoje, dar platesnėje veikimo dirvoje. P. Tumėnas naujam kabinetu jau nebefiguroja. Matyti jis nutarė pasislėsti. Tatau tik galima sveikinti. Gal buti grįžęs į Ežerėnus jis pats pasveiks ir mūsų Temida šiek tiek atsklės nuo jojo meilės. P. Tumėno toga teks p. Olekai. Ma-

nome, kad p. Olekai ji neatrodydys nunešioti ir siaura ir pilnai priktis jojo figurai.

Naujas finansų ministeris p. Radušis visai mažai žinomas asmuo. Tačiau jo finansiniai galumais ir politika galima avansu pasitikėt, nes praėjęs kungo Juozo Vailokaičio mokyklą ir patarnavęs pas jį, jis ir toliau vaduosis Ukio Banko kurėjo nurodymais. Gi tai svarbiausia. Kas bus, tas bus, bet su Vailokaičiais Lietuvos finansai nepražūs. Sako, p. Radušis labai jaunas. Bet tai pusė nelaimės. Beministeriaujant ir jaunas žmogus greit gauna senio prityrimą ir papročius.

Daug sunkiau rasti vietininką p. Čarnekiui. Lig šiol "krikščionys" numatę tik dvi kandidaturas: kunigo d-ro Purickio ir Paršaičio-Gabrio, sudaužusio p. Smetonos biustą.

Kuris tų dviejų tinkamesnis eiti užsienių ministerio pareigas? Abudu geri arba "oba lučšė".

D-ras Purickis savo laiku taip vykusiai santykiavo su kaimyninėmis valstybėmis, mezgė tokią ploną diplomatijos tinklą, kad ir pats jame susipainiojo, kol pagaliau Vyriausiasis Tribunolas išpainiojo.

Jojo pasakyrimas taptų tiesiogine sensacija. Mes gi pasakytume, kad tai karčioji kademų

priedais. Pusė milijono iš 400,000,000 per 100 metų tai labai menkas vaisius. Sakoma, kad Trockis ir Kinijoje turis gerą pasisekimą gundymo kiniečių išvyti arba užmušti Europos krikščionis.

"DRAUGAS" socializmo teoriją priskaito žydamas, kad tuomi išnaudoti darbininkus, o kurie nepritaria socializmui, tai tokius smaugia. Žydu-gi išras tas socializmas nepasikakina išnaudojimu darbininkų, bet dar puola ir katalikybę. Bėgkite nuo socializmo.

KUN. TAMAS ŽILINSKAS, savo knygelėje "Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas" rašo, kad Kristus buvo geriausias darbo žmonių užtarytojas, — bet Katalikų Bažnyčios visi kunigai darbo žmonių neglobė ir su katalikyste visur tie darbo žmonės tik vergavo, ponams baudžiamas ejo, o kunigai su ponais lėbavo.

Jeizydai katalikams davė Kristų, kurio vardan visi kunigai varo gerą biznį tuos pačius darbininkus išnaudojami, tiktai atbulai tvirtindami, tai kunigams vertėtų pasekti ir socializmą, kuris ir yra žydu padaras, kaip ir Biblija ir Naujas Testamentas. — Beje, Vokietijoje jau yra "krikščioniškas socializmas" ir reiktų tiktai dadėti — "katalikiškas socializmas", ir tuomi bus atimta iš žydu socializmo kontrolė, kaip kad Lietuvos kunigai pasisavino demokratų kontrolę, nors tokiais ne-estį.

Gerai, kad N. Y. World ir Times yra ne Kaune, nes komendantas Merkis juos konfiskuotų ir kokius 5000 litų baudos uždėtų.

KKK —reikiška Ku Klux Klan jau atsirado ir Lietuvoje. Juos ten importavo daktaras, profesorius, kunigas Kemėšis, KKK — Lietuvoje reikiška Kemėšis-Kultura-Kiaulė, arba Kemėšis "Kultura" Kiaule įvardijęs rengiasi paskersti.

LYGIAI 20 METŲ sukako nuo išleidimo knygelės "Šventoji Caro Valdžia", kurią išleido Lietuvos Demokratų Partija. Knygelės turinys piešia caro šventąją valdžią ir akina skaltytojus prie kovos už savo teises. Dabar, kada Lietuva pakliuvo į kunigijos despotizmą, reikalinga yra knyga su vardu "Šventoji Kunigų Valdžia" ir kaip aną pergalėti.

MES, LIETUVIAI, nei nežinojome, kad priklausome Papi, ir kunigams kaipo katalikai išimtinai, ir tuomi sudarome katalikišką-internacionališką valstybę-avinyčią su piemeniu papi. Bet ar atsigaus bažnytinė valstybė iš savo kapo?

Neturint ką veikt.

PRAEITYJE BUVO tvirtinama, kad moteriškė neturi dšios, ir tokis spėjiojimas turėjo savo pagrindą.

Tegul buva didis pulkas moterų — dušios nepasidaugins nei viena; bet įleisk tarp jų nors vieną vyrą...

Katalikų kunigai — vyrai neturi dušių viešai...

VIENĄ KARTĄ Ispanijos karalienė Izabelė nusiuntė specialiu pasiuntinį pas Moroko sultoną, Muely Hasana, kuris užklaudė:

— Ar tavo karalienė myli popiežių?

— Taip, jusų didybe.

— O popiežius ar myli tavo karalienę?

— Labai, jusų didybe.

— Tai kodėl juodu neapsiveda?

Izabelės pasiuntinys neteko liežuviu, ką matydamas sultonas pareiškė, kad tos dienos pasikalbėjimas baigtas.

Ant rytojaus pasiuntinys pagisgudė tulam europiečiui senai gyvenančiam Morokoje:

— Kas įlindo sultonų galvon, maišytis į nesavo reikalus?

— Tuomi sultonas pasakė, kad Ispanija neprivalo maišyti į Morokos reikalus.

Paksiau sultonas pasidavė Francijos protektoratui.

KUN. TAMAS ŽILINSKAS, savo knygelėje "Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas" sako, kad skaitęs šventame rašte, kad pas Pilotą visa žydu tauta šauktė šaukė: nukryžiuok jį, nukryžiuok (Kristų). Patikrinimui pasiėmiau Naują Testamentą ir ieškau nukryžiuojimo reikalavimo, ir randu vietoje tautos tik pulką. Kitais žodžiais, visa žydu tauta susirinkti pas Pilotą negalėjo iš fiziško atžvilgio. Kun. Žilinskas apkaltino žydelius visai neklatai, ne parodydamas nė šaltinio savo žinojimo. Kun. Šmulskštys irgi kaltina žydelius visai neklatai, ne pažinimą Lietuvos de jure pas Amerikos valdžią, bet ir neparodė fakto. Žydai didžiujosi da krikščionims išganytoja, kas yra faktas, bet ir nukęsti tur nuo "obscurorum virorum" net mūsų dienose, kada Lietuva ir žydyja atgavo savo neprigulmybes. Dar karė gal iškilti ta Lietuvos ir žydyjos už nepamatuotus šmeižtus.

PEREITA savaitę New York Eveningo World (leidžiamas žydu) parašė, kad Trockis esąs intelektuališkesniu už Kristų, nes dar prie gyvos galvos turįs tik Rusijoj apie pusę milijono pasekėjų.

NEW YORK TIMES iš rugsėjo 8 rašo apie "ryžių krikščionis", kur per 100 metų visokių sektų misijonieriai esą perkalbėję apie 500,000 kiniečių priimti krikščionybę su ryžių

Neturint ką veikt.

Neturint ką veikt.

Neturint ką veikt.

KAZYS IR DĖDĖ

Sey, Kazys! — Ar tu, vaike, negalėtumei man nurodyti adresą, kur M. Atbulas gyvena?

— Tai kokio Atbulo dėdė ieskai?

— Kokio Atbulo, nugy Atbulo ir viskas!...

— Aš nesuprantu, ko tu, dėdė tikrai ieskai ir kas tas do Atbulas.

— Tame vaike ir dalykas, kad ir aš tau negaliu išklumočiti, kas jis do vienas. Jeigu aš žinočiau, tai nereikėtų nė klausinėti.

— Tai kam tau dėdė jo reikia?

— Dalykas, vaike, yra štai kame: Aną dieną ėmiau ir nusipirkau naują gazetą, kuri čiudniai užvardyta, "RIMBAS". Mat tokį žodį pas mus visai supranta. Beskaitydamas, randu dainos pavydai reikalavimą, kad atsirastų drašulis, kuris galėtų kvortą gero munsainio išgert. Po ta daina pasirašo M. Atbulas, tai aišku, kad tokis žmogus jam reikalingas.

— Tai vadinasi, dėdė, sutiktumei munsainio kvortą išmankyti?

— Jei tokios progos man vaike pasitaiko, tai aš jų nepražiopsau.

— Bet palauk, dėdė! Aš manau kad tu nelaiki apsidžiaugei ir nesupratai, kas ten parašyta.

— Kaip tai nesupratau?

— Nagi ten parašyta sekančiai:

REIKALINGAS DRĄSUOLIS

Mano butlegeris daro Munsainą ruginio garo. Ot tai štofas, broi skanus, — Muša jaunus ir senus! Kas tikrai jį paragov, Tas ant vietos galą gavo! Jeigu kam paoustyt teko, Tas jau visiškai apjako! O jei kas gerai įgėrė, Tas iš kalio išsinerė!

Reikalauju aš žmogaus, —

Kas bent kvortą jo ištrauks?

— Dacrait, vaike. Rikting taip ten ir parašyta. Vat aš ir noriu tą žmogų susirasti ir jam parodyti savo krabrastį, kad kvortą naminės išmesti, tai man lyginai, kaip tabokos pypkė išrukyti.

— Bet, dėdė, nebuk tokis drąsus, nes kartais kvortą išmėtęs lengvai gali kojas padziauti!

— Ką tu čia, vaike, iš manęs čiudijiesi! Kada buvo tas štofas galima gauti saliuuose, tai aš jį laizybas eidavau ir neporą kvortų ištraukęs dar galėdavau lengvai rusišką prisėdušką pašokti. Tad ir dabar, kada aš to štofo kvortą išmėčiau, tai tikras esu, kad mano kojos nuo jos nesustreikus. Vat tuomi aš ir iškirščiau jam šposą parodydamas, kad jis nežino ką šneka ir kad aš esu vienas iš tų, kuris galiu tokį reikalavimą atlikti.

Nėra reikalo man, dėdė, su tavim ginčytis šiame reikale. Aš žinau kad tokie nuodai nė vienam sveikatos nepridavė, nepriduos ir tau. Kiekvienas žmogus kol sveikas jaučiasi smarkus ir galingas. Bet tokie smarkavojimai kaip nuodus gerti, tai ne vienam neišėjo ant gero ir tau neišeis, jei juos nepaliausi naudojės. Bet apie tai mums čia daug kalbėti neapsimoka.

— Aš žinau, kad tu vaike su manim apie tokius dalykus ginčytis negali bo tokiuose disputuose neatsilaikysi. Na tik pamislyk, vaike, kokius niekus tu man nori įkalbėti. Juk turi suprasti, kad jeigu šnapsas būtų nereikalingas, tai jo žmonės ir nedarytų, o pei daro, tai aišku, kad dėl to, jog jo reikia. Aną dieną girdėjau skaitant gazetą kad ir Rusijoj kur per 11 metų buvo uždrausta šnapsas pardavinėti vėl sugražinta leidimas jį daryti ir pardavinėti.

— O ar tu, dėdė, žinai, kokiu išrovavimu gėrimai Rusijoj sugražinta?

— Koks čia, vaike, gali būti išrovavimas dar? Nugy sugražinti todėl, kad žmonės turėtų ką išsigerti ir pasilinksminti. Kada Amerikoje buvo salionai, tai viskas kitaip buvo. Budavo sutinkti savo draugą ant gatvės ir tuoj kamanį j salionu. Prie baro atsistojes įmeti keletą, tai žiurėk kiek kalbos atsiranda, kiek žinėjimo, kaip pradėti pasakoti apie ką, tai žiurėk didžausis burys frentų tave apstoja ir klausosi dar ir užfundi. na už tai. O dabar, tai nėra kur pasidėti.

— Ne, dėdė. Rusijoj gėrimas sugražinta tam tikru politikierių išrovavimu. Pastaru laiku vis atėidavo žinios, kad Rusijos gyventuojuose kasdien didinas nepasitenkinimas bolsėvikų tvarka ir žmonės pradeda nerimauti. Tas jau yra ženklas, liaudis gali prieti prie sukilimo ir nuvertimo tenatinės bolsėvikų valdžios. žinoma, valdžia tai nujausdama ir sumanė sugražinti gėrimus, kad dalis žmonių jais galėtų apsisvaiginti ir neprieti prie bendro sutitarimo prieš valdžios sauvales. Čia jau ganėtinai aišku, kad degtnė dalinai pakrikdys liaud ir tuomi bolsėvikų viešpatavimui pavojus sumažės.

— Tu, vaike, visuomet su galvoji visokių man pasakų. Aš žinau, kad tave nepertikrinsiu tai geriaus nei nekalbėkime apie tai. Aš manau, kad aš, vaike eisiu ieskoti to Atbulo ir mėginsiu pasinaudoti jo pasiulymu.

— Geriaus dėdė padarytum, kad nueitumei ir išmiegotumei, tai jaustumės laimingesniu.

SEDUVA.

Sėduvos miestas nespakainas, kad klebonas su mergelėms daro vainas. Liepia už valstiečių netekėti su visu turtu vienuolynana pasižadėti. Ten garbė bus jum didesnė ir vienuoliai daug meilesni. Tenai turtus susikrausit ir visus kuno jausmus taip pat išragausit.

Kiek norėsit tiek miegosit su vienuoliais pauiliosit. Namas vienuolių neblogas, ilgas, platus baisiai patogus. Uniforma visoms juoda, baltos apikaklės, juodos pirštinaitės, rožančiai žemiaus keliu, busite nekaltos, kaip avelės.

J. Tatkevičius.

Darbą užbaigti, Prispauski nagą. Ir dėl rytojaus Nors kiek pačedyk Valgyt pyrago.

A. J. Jokubaitis.

Juokai ir Satyra

Dabar, kada jau pradėta per liet. bažnyčias angliškas evangelijas ir pamokslus sakyti, tai vienoj iš tokių klebonas aiškinamas gavėnioje Kristaus gyvenimą sakė: "Pilotas, nerasdamaš kalybės prieš nuvargintą Jezų, nusiploves rankas ir išvedes Kristų parodė miniai, tarpydamas: that is the guy". Na, o seniaus kai atmenu lietuviškai sakydavo: šitai žmogus arba "Ecce Homo".

Kitas klebonas aiškino per pamokslą, koks Kristus drąsus buvo, kada kaip evangelija sako velniukštis tšėsi po puščias ir kitas pavojingas vietas, ir norėjo, kad Kristus anam pasikloniotų. Na ir užnesęs ant viršaus bažnyčios bokšto, velnias sakė Kristui: "Jei puoles pasiklonioši man, o viską tau atiduosiu." Ir ką, mieli klausytojai, Kristus pasakė velniui ant to: "Ugi sako: Get out tu sana-čiau, nes tik vienam dievui įklonuosiuos ir jam vienam tar-nausiu."

Nutarta neatbutinai įsteigti lignonbutį dėl serganciu poetų. Atstovas atsilankęs ir redakciją prašo padovanoti ką nors naujam lignonbutiui. Gerai, sako redaktorius, pribukite čion po pietų, tai paaukausiu jums sergantį poetą.

Dzukirjoj, šventėzerio valsčiaus viršaitis (vaitas) buvo su pavardė S. Čėpanonis iš Mikičių kaimo (tai bene didukas kn. Čėpanonio, Pensilvanijos valstijoj) daesdavo jis desėtninkams (šaltyšiams) iki kaulų, baudamas juos po para "kazon" už nepribuvimą į kancelariją išduot "raportą" subatoje. Už tad šventėzerio valsčiaus šaltyšiai visi galėdavo matyti arčiausiai prie altoriaus su sudėtomis kryžium rnkomis ant krutinės laike suplikacijų šaukiančius, kad:

Nuo pavietrės, bado ugnies ir nuo šimo Čėpanonies, išgelbėmus viespatie!

Kuon biesą beveiki, tata vak's kriok duk, tešmens užplešt, — šaukė kaimietis savo pačią prie verkiančio kukidiko. Bet dukė, nesuprasdama, sako savo vyrui: ku gi tįn toi kalakutė porina, kad negali suprasc. Nugy, maš! Nesupranci, kad vyras šaukia pačią, kad aitų pas vaiku ir duot zizes pasulpc.

Pirmutinį susitikęs klaus: katra skaidinė didesnė: šeši tuzinai tuzinų, ar pusė tuzino tuzinų. Jeigu atsakys lygu, siusk j mokyklą.

PADEKAVONĖS LAISKAS.

Gerbiamas Redaktoriau! Nenorėdamas, kad Tamsta ramiai galėtum miegoti, apiašes mano atostogas, šiu siunčiu Tamsta laisšką pilną svetimženklių. Aš nepilnai suprantu, ką tie svetimženkliai reikia, bet Tamsta galėsi suprasti. Prie to dar padėdu visokių kitokių rašybos ženklelių čionai po apačia, ant tuščios popieros ir prašau, kur reikės panaudoti juos. Dalykas yra tame: žmonės, kur aš viešėjau, jautė kaip nepaprastai mano asmeniu. O kada jie pamatė jį laikraštyje surišta su jais, tai tiesiog pasiuto ir aš savo engagement ring turėjau parsivežti atgal. Tas gi man tiek reiškia, kad aš daug geriau jaučiausi, jei bučiau pasikores ant šakos šešios savaitės atgal.

Buk tikras, kad aš Tamstai atsimokėsiu kiek reikia ir dar daugiau!

Su gilia pagarba,

Petras Pilypas

MOTERIS (šaukia iš kito kambario): — Robertai, ar nematej kur mano naktinės sukniuos.

VYRAS: — žiurėk, gal turi užsivilkus.

PROFESORIUS: — Kokia bausmė už bigamiją?

TIESUS STUDENTAS: — Dvi uošvės.

— Ar tu sakei kam, kad aš esu šuo?

— Tai ne aš. Tu ne ant to medžio loji.

Padaužų organas kuoja, kad Sandariečiai esą atžagareiviai. Dėl ko? O gi dėl to, kad neina su kojas kratančiais socialistais į "bendrą frontą". Išmintingi vyrai tie padaužos.

Brooklyno bolsėvikų organas surado, kad p. Tulus papildęs didelį "grieką". Nes esą "kalbamose rubsiuvių prakalbose buvo "Sandaros" redaktorius Tulus ir kalbėtojų išreikštas mintis užsirašinėjo". Todėl, vadinasi, teisingai "Sandaroj" parašė.

Amerikoje mes turime vieną ar daugiau vyrų, kurie rupinasi "gryninti" mūsų kalbą. Tai labai geras dalykas. O jei dar jie išmokyti kaip reikia lietuviškai silbuoti, tuomet būtų geresni Lietuvos kalbos "valdytojai".

Padaužų organas sako, kad Sandariečiai raudondvario bosų susigininiavimą su lenkiška višta esą užgryę.

Tai kur vyrai pesnaudžia.

Davatų susivienijimo organas Brooklyne sveikina Bagocių ir Šidlauską už pasitikimą atžagareiviškiausio klerikalo, kun. Šmulkščio. Esą tik Sandariečiai ir "Sandara" good for nothing, nes nevažiuoja pasitikti to datvatų "didvyrio".

"Dr" Pakštās išvažiavo į Lietuvą spalio 10 d. Jei jįsai tenai bus toksai skystas, kaip buvo čia, tai Kauno studentai galės jį vestis į kafėstatu arbatos išgerti.

J. K.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Klausimas. Skaitydamas eiles aš dažnai užėinu žodį "Muza". Poetai kreipiasi prie Muzos, tartum prie kokio Dievo. Kas ta Muza?

M. D.

Atsakymas: Muza, arba muzos pareina iš Graikų senovės. Graikų mitologijoje randame kad kadaise Graikai manė, jog muzos arba nymfos gyvenę prie Helikono ir Parnaso kalnų vandenynė ir kad iš ten paeina poetų įkvėpimas. Jųjų kilmė yra nusekta iki Zejaus ir Titanų nymfos Mnemosynė. Paprastai yra priskaitoma devynios muzos, kaip tai muzikos, poezijos ir kitų dailos šakų. Bet šių dienų poetai vengia vartoti tą nusensų padavimą.

REIKALINGAS VARGONININKAS

Reikalingas vargonininkas, kuris apsirpatės su bažnyčios reikalais. Reikalaujam į Lietuvų Tautos Katalikų šv. Jurgio Parapiją, S. S. Pittsburgh, Pa. Malonėkite greitai atsiaukti. Su užklausu kreipkitės pas kleboną.

KUN. K. PETRUSEVIČIUS

1713 Sarah St. S. S. Pittsburgh, Pa.

ANĄ DIENĄ pas kaimyną gavau knygylytę "Ka kiekvienas katalikas turi žinoti", kurioje teisinamas Judošius delei pavūčiavimu, be ko Kristus nebūtų galėjęs kentėti ir atpirkti žmonijos iš Bukio nevalios. Tokiu budu be Judošiaus nebebutų įvykęs atpirkimas. Judošius neturėtų būti jau taip niekinamas, bet gerbiamas kaip dalyvis prie katalikų išganymo.

Paieškojimas.

Paieškau savo vyro Kazimierio Žebelio, kuris 21 metai atgal išvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno Chicago. Paeina iš Tauragės miesto. Jeigu kas apie jį žino, ar jįsai pats malonėkite atsiaukti jo žmonos atrašu: Tauragė, Stoties gatvė, Užkuro namas, Marijona Žebelienė, arba Marijona Gražienė, (Dilbukė) 57 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. Paskutinis paieškojimas, ba moteris nori ištekti. Už suteikimą žinios priderančiai atsilyginsiu. Neatsisaukus laike trijų mėnesių, žinosime, kad jo nėra gyvo, ba 20 metų neturime jokios žinios apie jį. (44)

NEW BRITAIN, CONN.

Spalio 6 d. apsvėdė vietos Žinomas biznieriūs Antanas Ostėika su -p-le Ona Balčiunaite. Vestuvės buvusios labai iškilmingos, dalyvavę apie du šimtai svečių. Osteika yra veiklus vietos Sandarietis.

Linkime jaunavedžiams ilgo ir laimingo gyvenimo!

X.

PITTSBURGH, PA.

Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 85 kp. susirinkimas įvykis spalio 18 d., kaip 12 val. dieną (kurioj vietoj?) Visi nariai malonėkite atsilaankyti, nes turime daug svarbių reikatu aptarti. Yra svarbių pranešimų iš Centro. Vasarai praėjus, turime pradėti veikti.

Rašt. J. Kuzinas.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gyd. Reumatizma. Ranku Koju. Nugaros skaudėjimas. Salti. Ranku. Koju. širpima. Dusi. Galvos skaudėjimas, ir teip visokiūs skaudėjimus (tik ne ronas). Tukstančiai žmonių yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksu, kiek jį pati averia su lig audos gydymo. Kaina 75 centai. \$1 50 ir \$3 00 ir 10 centu extra už persiuntimą. Plauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co. 518 MAIN ST. BOX 352 HARTFORD, CONN. U. S. A.

Parsiduoda Bottling Shop

Mieste, turinčiame 115,000 gyventojų. Naujausias mados toniku išdirbimo šapa įrengta su visomis smulkmenomis. Prie to 4 trokai. Savininkas pasi-traukia iš biznio. Parsiduoda pigiai. Rašykite Box 229, care of "SANDARA", 327 E St., So, Boston, Mass.

AMERIKA

IR AMERIKOS LIETUVIAI

Nauja, K. Gineičio, Lietuvos Atstovybės Londone sekretoriaus ir buvusio vieno iš "Lietuvos" redaktorių, išleista knyga apie Ameriką ir amerikiečius su 167 paveikslais draugijų, veikėjų, miestų, seimų ir taip toliaus.

Apdaryta į gražius apdarus, pusl. 352, stora knyga su persiuntimu — \$3.00. Be apdarų — — — — — 2.50.

VIENYBĖ

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Visiškas Išpardavimas

Lai bus jums žinoma, kad šiom tarpu jūs nerasite visame Bostone pigiau nusipirkti formičius ir kitus namų rakandus kaip, kad galite nusipirkti pas mane.

Viskas pigiau negu ištikrųjų man pačiam išėjo. Viskas turi būti parduota dabar. Priežastis aiški — aš išėinu iš biznio. Nuolatinis kelimas rendos už krautuve, verčia eiti iš biznio. Patariu iš širdies pasinaudoti šia proga nu sipirkti formičius pas mane.

AUCTION SALE BUS TUOJAUS.

Bus visoki dalykai parduodami ant akšino šiom dienom: pirmadienį, spalio 5, seređoj 7 d. ir pėtnyčio spalio 9 d. Tėmykite šitą skelbimą ir naudokitės musų barganu.

M. OLIM. SO, BOSTON, MASS.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS.

PERSIKELĖ Į NAUJĄ VIETĄ.

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą, todėl verta pas jį kreiptis.

OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS: 820 E. 6-th St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0183-W.

Geriausias Dentistas
Skandanti dantys užkrečia visokias ligas, Nelaukęs ligai, ateik pas mus, o bus visos ligos prašalintos.
ROBERT G. RUSSELL, Dentist
100 North State Street, Ansonia, Conn.

DEL SKAUDANČIŲ RANKŲ
McQuade Velvet Penetrating Cream
Be skirtumo kojį darbą dirbi, padaro rankas sveikas, minkštas ir baltas. Šią mostį galima gauti pas:
McQUADE S. CORNER Drug Store, Ansonia, Conn.

NAMŲ PENTINIMO KONTRAKTORIAI.
Baltiname lubas, popieraunamė, kelsomuojamė, dedame plaisterius ir dažone. Viską taisome, darbas gvarantuojamas ir nebrangus.
A. SOBISCHER ir A. V. J. ANDRIUSUNAS CO.
134 9th Str., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 2827 M.

Parsiduoda Bottling Shop
Mieste, turinčiame 115,000 gyventojų. Naujausias mados toniku išdirbimo šapa įrengta su visomis smulkmenomis. Prie to 4 trokai. Savininkas pasi-traukia iš biznio. Parsiduoda pigiai. Rašykite Box 229, care of "SANDARA", 327 E St., So, Boston, Mass.

Puikūs plaukai turėtų būti kiekvienos moterės pasididžiavimo turtu, bet pleiskanos ir naikinimo darbas eina ranka rankon.

Ruffles

yra pleiskanų mirtinuoju priešu. Priežiūrekit gerai savo plaukus ir galvos odą pirm, negu tie paslaptinai parazitai pakirs plaukų šaknis, apdengs jusų galvos odą nesvariomis baltomis lupimomis, kas bus priežastimi jusų plaukų slinkimo. Pirkite bonką Ruffles už 65c pas savo vaistininiką šiandien, arba 75c tiesiog per paštą iš laboratorijos. P. A. D. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Lietuviai Amerikoje.

KENOSHA, WIS.

Daugely Amerikos lietuvių kolonijų Amerikos lietuviai subruzdavo prieš klerikalų smurtą Lietuvoje. Vienur kitur šaukiami masiniai susirinkimai, kuriuose išnešamos protesto rezoliucijos ir t. p. Neatsilikio nuo to ir Kenosha lietuvių. Rugsėjo 27 d. keturios progresyvės draugijos (be komunistų) surengė prakalbą, kaip protestą mitingą prieš klerikalus. Kalbėtojų buvo drg. P. Grigaitis, kuris nuosekliai nurodė klerikalų išleistų įstatymų blogumą Lietuvai. Nurodė, kad jeigu klerikalai nepalies varžė Lietuvos žmonių laisvę, tai nupūs žmonių upas ir bile gražią dieną ateis Maskvos bolševikas ar Varšuvos prošeponas ir paims Lietuvą, nes nebus kam ginti. Jeigu kas biskį pašalins iš savo katedros, tai tas gaus žino, kad kur tik daugiau tuvo varžoma laisvę, ten laipsniškai nupuoš žmonių upas ir toji valstybė subyrės — paliko ubagų šalis.

Po pirmos kalbos, pasilsėjęs kalbėtojai, buvo leista duoti klausimai, kuriuos išimtinai davinėjo komunistai Baubonis ir Mačiulis. Kad jau tie musų komunistai ir nemandagūs; vietoj davus klausimą, jie rečia atsistoje "spycių" ir vis kad jų draugus komunistus tai vienoje, tai kitoj šalyj kiša į kalėjimus, persekioja ir t. p. Į jų "spycius" dr-gas Grigaitis nuosekliai ir mandagiai atsakinėja, bet jie neužgandinti ir murma atsisdė. Kad drg. B. rupinasi darbininkų gerove, tai dar nieko, nes jo vardas kol kas dar yra geras ir jis yra žinomas, kaip nenorama draugijų susirinkimuose, kame vis kalba apie darbininkų (suprask — komunistų) gerove. Bet drg. M. tai kas kita! Šio vyro vardas jau "nekošer". Jis buvo pagautas varant "makselioriją-munšainą" ir už tai gavo patupėt 6 mėnesius šaltojoje. Dabar kla klausimas, ką jis išnaudojo varydamas ir pardavinėdamas tuos nuodus — munšainą (sulyg vietos laikraščio padavimo, tai Mačiulio buvo varoma prasta, nuodinga makseliorija, už tai jis ir gavo 6 mėn., arba \$1000.00 užsimokėt) darbininkus ar buržujus. Juk kiekvienam aišku, kad jis išnaudojo darbininkus. O dabar išėjęs iš kalėjimo vaikščiojo pasidėdęs, mat jam nereikia dirbti, nes jis gali iš "divasios šventos gyveniti". Buvo manoma, kad gal jis liausis išėjęs iš kalėjimo sukaut dr-jų susirinkimuose ir kitur apie "darbininkus." Bet kur tau, dar garsiau šukauja. Tai matote kokie jie darbininkų užtarėjai. Kas jam galvoj, kad jis darbininkų sveikatą naikina ir dolerius vilioja. Bile jam gerai, o jus galite sau ir nuodus jo pagamintus gerti.

Padengimui lėšų buvo renkamos aukos. Aukavo šie po \$1. A. Pakšys, T. Jelenskas, A. Kvedaras ir J. Gečius. Po 50c. S. Pocius, J. Šalčius, J. Malnorius, A. Banis, V. Linkevičius, A. Zemaits, N. Jonavičia, J. Gedvilas, K. Kaučienė, J. Kasputis ir vieno neįskaitoma parvardė. Bijunėlis

LIETUVOS VALSTIEČIŲ LAUDININKŲ BLOKUI Kenosha lietuvių protestas prieš klerikalų smurtą. REZOLIUCIJA.

Priimta Bendrojo Komiteto sušauktame Kenosha Pažangiųjų lietuvių visuomenės susirinkime Schlitz svetainėj, 1925 m. rugsėjo mėn. 27 d.

Kadangi, šių metų birželio mėnesio 20 d. krikščionių demokratų blokas Lietuvos seime, nesilaikydamas Seimo Statuto, priėmė savo balsais įstatymus, varžančius spaudos ir susirinkimų laisvę ir įvedančius mirties bausmę;

Kadangi tie krikščionių demokratų priimtieji įstatymai aiškiai prieštarauja Lietuvos Respublikos konstitucijai, kuri garantuoja piliečiams spaudos ir susirinkimų laisvę;

Kadangi, pravedant tuos nekonstitucinius ir anti-demokratinis įstatymus, buvo neteisinaigai, slopinama opozicijos balsas

ir prieš atstovus, pasipriešinusius tai saivaliai — socialdemokratą Bielinį ir valstiečius laudininkus Lapinską ir Dr. Grinių, buvo pavartota ginkluotos policijos jėga, tai

Tebuna nutarta, kad šis masinis Kenosha Lietuvių mitingas griežiausia protestuoja prieš begėdišką Lietuvos konstitucijos trempimą ir prieš žiaurų krikščionių demokratų smurtą bei saivaliavimą Seime, ir taip pat,

Tebuna nutarta, kad šis mitingas griežiausia pasmerkia Lietuvos valdančiųjų partijų bloko kesinimąsi sugriauti teisumo ir demokratybės pagrindus Lietuvos Respublikoje, žeminant Seimo ir atstovų autoritetą liaudies akyse ir dedant nesenam pasiliusavusiam nuo svetimam despotui kraštui naujo despotizmo jungą ir pagaliau

Tebuna nutarta, kad šis mitingas šaukia visus laisvę mylinčius Amerikos Lietuvius visais galimais būdais padėti Lietuvos demokratijai, kovojančiai už savo teises prieš klerikalius despotus.

Tebuna nutarta, kad ši rezoliucija būtų pasiūta Lietuvos Respublikos prezidentui, Seimo Pirmininkui, Social Demokratų Blokui, Valstiečių Liaudininkų Blokui ir patalpinta Amerikos lietuvių laikraščiuose.

Parašai:
Susirinkimo pirmininkas
J. Marcinkevičius,
Susirinkimo raštininkas
Juozas Kasputis
Rezoliucijų komisija
Kazys Bracevičius
ir Antanas A. Pakšys.

PHILADELPHIA, PA.

Šiame didmiestyje lietuvių priklauso prie tu, kurie neveikia. Ypač Sandariečiai čionai yra labai apsilėdę. Yra čia viena Sandaros kuopa, bet ir ta labai retai laiko susirinkimus ir nieko nebando veikti. Prieš buvusio "Sandaros" redaktoriaus V. Šliakio bylą buvo sušauktas kuopos susirinkimas, kuriame dar sumesta dvidešimt dolerių į Apsigyrimo Fondą. Ir nuo to laiko daugiau susirinkimų kuopa neturėjo. Jos pirmininkas yra neveiklus, o raštininkas užimtas kitų organizacijų darbais. Nariai gi visiskai apsilėdę.

Cia yra nemažai lietuvių ir veikimui drva plat, jei tik būtų veikėjai. Butų labai geistina, kad Sandariečiai sukurstų, atbustų ir pasirodytų, kaip veiklūs, smarkūs vyrai, o ne miegaliai.

Apgaiilėstaujantis Jurgis.

WORCESTER, MASS.

Kun. Šmulksčys — 10 centų. Čia buvo garsinama kun. A. Šmulksčio prakalbos ir buvo sakoma, kad tik dešimt centų, kas norį pamatyti kun. Šmulksčį. Tai pigi kaina. Nuėjau ir aš. Kungėns kalbėjo maž daug taip, kaip buvo "Sandaroj" aprašyta So. Bostone jo prakalba. Jisai aiškino apie konkordatą ir aiškiai pasirodė, kad jis ir jo partija laiko galvą nulenkus prieš papą ir lažjo jo pantapius. Girdi, mes norime atsiimti Vilnių, bet mes, kaip katalikų kraštas, turime gerbti šventą tėvą. Žmonės pardėjo juoktis.

Kas dėl uždraudimo laikyti susirinkimus Lietuvoje, kunigėlis sakė, kad esą ir dabar galima susirinkimai laikyti Lietuvoje. Esą tik negalima jie laikyti viesoje vietoje. Bet iš jo aiškino pasirodo, kad niekur Lietuvoje nėra "ne viešų vietų".

Buvo kunigėliui paduota ir klausimų, į kuriuos jisai atsakinėjo klerikaliskai.

Pavyzdžiui, buvo paklausta, kam išmesta iš Seimo posėdžių Dr. Grinius, Lapinskas ir Bieje nesijaučia nusidėję prieš valstybę ir kad tokiose atsitikimuose jie mano ir ateityje mėtyti seimo narius iš posėdžių.

Buvo klausta, ar teisybė, kad kunigai per išpažintį prikalbinėja žmones balsuoti už krikščionis demokratus? Čionai kunigėlis paraudo ir pareiškė, kad jisai nieko panašaus nežina. Argi prisipažins prie tokio čelio.

Iš kun. Šmulksčio prakalbos.

aiškiai pasirodė, kokiais tikslais tas žmogus yra čionai atvažiavęs. Dabar jo misija yra įtikinti amerikiečius, kad klerikalų valdžia Lietuvoje yra gera ir tt. Paskui gi atsiras kitų misionierių, kurie bandys prštyti iš Amerikos lietuvių aukų jų partijai, kad ji ir vėl lamėtų rinkimus.

Tatai matydami, mes pažangūs lietuviai, ypač Sandariečiai, neprivalome apsilėisti. Turime žiūrėti sukelti kuodaugiausiai aukų į musų Poltinį Iždą, kad per jį galėtumėm pagelbėti Valstiečiams Liaudininkams Lietuvoje laike Lietuvos rinkimų. Kitus rinkimus privalo laimėti pažangus elementas, nes kitaip Lietuvą laukia prasta ateitis.

Mizarų Antanas.

LOWELL, MASS.

Protestas prieš Lenkiją.

Rugs. 26 d. vietos lietuvių surengė protesto mitingą prieš Lenkijos valdžios žiaurumus Vilniaus okupuotame krašte. Mitinge kalbėjo M. Venis, V. M. Čekanauskas, Dikinis ir Kneizis. Kalbėtojai nurodinėjo kaip Vilnius su visa apygarda pateko Lenkijai, taipgi ragino vietus lietuvius būti prisirengusiais Vilniaus krašto atdavimui, et. Buvo padaryta rinkliava aukų mitingo lėšoms apmokėti. Aukavo sekančiai: L. Paulauskas, \$5.00, po dolerį R. Ainoris, J. Tareila, S. Saulėnas, V. Paulauskas, J. Zebris, T. Versekas, S. Kriauciūnas, T. Tubinis, J. Karsokas, J. Slaičiūnas, J. Venis, J. Sadauskas, A. Dziedulionis. Su smulkiomis aukomis viso surinkta \$28.26.

Reporteris.

LIETUVOS UKIO BANKO TVARKA.

Gyvendamas Lietuvoje apie metus laiko gavau patirti labai nemalonių apsirėikimų Lietuvos Ukio Banke.

Štai spalio 2 d. 1924 m. turėjau reikalo nuvykti į Kauną. Nuvykęs patekau į Laisvės Alėją, kur pamačiau didelę iškabą "Lietuvos Ukio Bankas". Sakau, reikia užėiti. Įeinu į banką, užlipu ant antrų lubų ir pamatęs informacijos langelį, priėjau paklausti, kuris nuosimtis mokama už depozituojamus pinigus į tą banką. Informacijas teikiąs žmogus pareiškė man, kad ant paskirto laiko už įdejamus pinigus mokama 12 nuosimtis, ant nepaskirto, t. y. įdedant taip, kad bile kada pareikalavus gėlėtum pinigus išsimti, mokama 8 nuosimtis.

Gavęs tokių informacijų, nutariau depozituoti tame banke 1180 litų. Nuėjau prie langelio No. 3 ir paklausiau, ar čia priimami pinigai. Klerkas atsakė, taip. Paklausiau kelintas nuosimtis mokama. Jis atsakė, kac mokama tik 7 nuosimtis. Bet tuojau kitas, šale sėdintis darbininkas padarė pastabą, kad esą, negalima mokėti 7 nuos., esą mokama tik 6 nuosimtis.

Aš gavau iš to suprasti, kad banko darbininkai bando nuderėti kuo mažesni nuosimtį ir kad jiem leista elgtis su depozituotojais sulyg nuožiuos. Bet sakau tuščia juos, tebuna ir šetas nuosimtis, vistiek padėsiu savo pinigus į Lietuvos Ukio Banką. Ir depozitavau.

Pingus išačiau į šė metų. Po tam buvo reikalas jie išimti. Nueinu į Lietuvos Ukio Banką ir pareikalauju visų savo pinigų. Klerkas tuojau parašo kortelę ant sumos (1180 litų), kurią buvau idėjęs ir dar pridėjo šešis litus nuosimčių.

Tėmykite, aš pinigus buvau idėjęs su supratimu gauti 6 nuosimtį. Mano pinigai (1180 litų) išbuvo banke šešis mėnesius. Ir dabar aš gaunu tik 6 litus nuosimčių. Iš tikrųjų gi man priklausė ne 6 litai, bet 35 litai ir 40 centų nuosimčių.

Aš padariau banko klerkui pastabą:
— Tamsta klaidą turite, pone. Man priklauso už pusmetį išaiktus mano pinigus šeštas nuosimtis, t. y. 35.40 litų, o ne 6 litai.

Klerkas čia pamatė, kad aš nėsu tas Jurgis, kuris nemoku atskirti lito nuo nuosimčio. Jis pradėjo aiškintis. Girdi, jei tamsta nori išsimti pinigus ant gretųjų, tai mes temokame tik šešis litus; bet jei tamsta reikalauji pilno nuosimčio, tai ateik ryto, šiandie aš laiko neturiu.

Čionai pamačiau dvi priežastis, dėl kurių tas "ponelis" laiko neturi: viena, tai, kad jam norėjosi "išgerti arbatos" u mano nuosimčių, o antra, tai, kad pamiršau jį pavadinti "gerbiamas pone".

Laukti iki rytojaus tikrai nemalonu. Sodietis atvažiavęs kokias 25 mylias kelio negi gali grįžti namo ir ant rytojaus vėl atvykti, kad gavus savo nuosimčius iš banko, o nakvoti Kaune atseina mažiausiai 25 litai iš laidų. Kambarys 10 litų, pė 5 litai; vakarienė ir pusryčiai irgi tiek pat. Bet ka padaryti, nususes "pongalis", kuris sė banke už lango, "laiko neturi" surokuoti kiek nuosimčių man priklausio; gal jam reikia eiti "arbatos išgerti", o gal kokios damos pamatyti.

Pasitraukęs nuo lango, pas krapščiau pakaušį ir nutariau daryti antrą bandymą prie to paties suskio "pono". Sakau:

— Didžiai gerbiamas pone, Jusų myliata, padarykite mano malonę... aš Tamstai...

Ir ranką aš laikau kišenėje taip, lyg norėčiau ištraukti letą litų.

Klerkas bematant suskaitliavo ir parašė man kortelę ant sumos, kuri tikrai man priklausė. Paėmę kortelę, nuėjau kasieriaus su kortele. Kasierius atskaito man 1275 litų. Bet su lyg pažymėtos sumos ant kortelės dar man truko 40 centų. Sakau:

— Aukštai gerbiamas pone, labai didžiai atsiprašau, bet man truksta dar 40 centų. Didžiai gerbiamas pone...

Kasierius, krapščelėjo pirštu sau per nosį ir tarė:
— Ateik ryto, šiandie aš neturiu.

— Gerai, didžiai gerbiamas pone, aš ateisiu rytoj, nes netoli gyvenu, tik 25 mylios nuo Kauno. O musų keliai tokie geri ir traukiniai taip punktualiskai veikia ir taip dažnai vaikšto, kad kur tu gali gauti.

Taip, "aukštai gerbiamas pone", aš ateisiu rytoj atsiimti savo 40 centų, nors dabar ir gyvenu So. Bostone, Amerikoje.

Feleksas Alekna

Lietuvos mažumų klausimas Tautų Sąjungoje.

Šis klausimas buvo svarstytas Tautų Sąjungos tarybos posėdy 1925 m. birželio 10 d. Ta proga Lietuvos atstovas patiekė plačių paaiškinimų tais reikalais, kuriuos palietė pranešimas. Ryšy su tuo aš turiu pareikšti nuosirdžią padėką Lietuvos vyriausybei. Dabartiniu pranešimu aš apsiribosiu tik keliais klausimais, kuriuos, aš tikiu, galėsiu toliau naudingai paaiškinti.

1. Lietuvos delegatas pranešė Tautų Sąjungos tarybai, kad Lietuvos seime komisijos susidaro iš apriboto narių skaičiaus. Komisijų dauguma susidaro 8 narių, o ekonominė ir svietmo komisijos turi po 10 narių. Atsižvelgiant į paskutinių dvejų komisijų svarbias pareigas ir jų didelę reikšmę mažumų partijoms, jų atstovai tiesioginiai buvo pakviesti atstovauti jose savo partijoms.

Patiekti paaiškinimai rodo, kad mano pranešimo Nr. 1, iš birželio 10 d. nurodyti būdai paliecia tik parlamentarines, o ne tautines, lingvistines ar tikybnės mažumas.

2. Lietuvos atstovas pranešė man, kad aš teisingai paaiškinu jo pastabą, kad klausimas, kuri yra vaiko "nuosavi kalba" sprendžiamas visada prisilaukiant tėvų noro.

3. Lietuvos atstovas man pranešė, kad ryšy su generaline kurių įsakymų revizija 1925 m. liepos mėn. 23 d. buvo panaikintas paliečiąs išakbų kalbą įsakymas. Todel tuo reikalu pakeltas klausimas nebeturi jokios praktiškos reikšmės.

4. Kai del sąskaitybės knygu, tai Lietuvos atstovo informacija, principe įstatymas nedraudžia vartoti bet kurias kalbas sąskaitybės knygoje. Jis yra taikomas tik galutinėms metų apyskatioms ir paliecia tas knygas, kuriose reikalinga patvirtinti prekybos ir pramonės įmonių pajamos. Įstatymas pripažįsta trijų rusių knygas: didžiąją sąskaitybės knygą, dienyną ir kasos knygą. Visas kitas pagalbinės knygas galima vesti bet kuria kalba. Taisyklė aukščiau pažymėtas knygas vesti lietuvių kalba įvesta, lengvinti mokesnių departamentu tarnautojams patikrinti prekybininkų ir pramonininkų apyvartai ir pareiškimams. Kalbamas reikalas nepaliecia amatininkų, o vien tik komercines firmas ir prekybos ir kredito įstaigas. Smulkiuosius prekybininkus tas įstatymas paliecia jų apyvartos ir pajamų parodymai.

5. Kai del žemės reformos, tai Lietuvos vyriausybė jau patiekė pirmykščiam memo-randume ir pareiškimuose plačių ir labai įdomių informacijų. Toliau, Lietuvos atstovas man paaiškino, kad 1925 metų kovo 6 d. memorandumo dvi statistinės lentelės nepaliecia miškų. Pozicija del miškų yra tokia: 466,000 ha privatinių miškų ploto nusavinta; 256,000 tų miškų ha priklausė lenkams savininkams, 87,000 ha lietuviams, 77,000 rusams ir 39,000 vokiečiams ir t.t. Nusavintas miškas nedalinamas, o valdomas vyriausybės su nauda visuomenėi. Vyriausybė prižiuri, kad miškas nebūtų grobiamas ir kad juo naudotos visi gyventojai be tautos skirtumo.

Dirbamos žemės skirstymo reikalu svarbių informacijų jau patiekė kovo 6 d. memorandumas. Svarbiausias žemės reformos įstatymo pagrindas, kuris paliecia žemės dalinimą, pirmoj vietoj numato, kad žemė būtų aprupinti išparceliuotos žemės savasties darbininkai, kurie ten gyvena prieš karą. Toliau žeme aprupinami mažžemiai, kurie turi žemės mažiau kaip 10 hektarių, kurių ukijų sienos susiduria su parceliuojamais dvarais arba kurie kolonizacijos metu yra gretimų kaimų gyventojai. Pagaliau, žeme aprupinama parceliuojamų dvarų nuomininkai, kurie nuomoja ne daugiau kaip 50 dešimtinių (54 ha.) tų dvarų žemės. Žemės padalinimas yra vedamas tokiu būdu, jog jis pirmon galvon patenkina arčiausia gyvenančius pretendentes. Tai yra sistėma, negalinti leisti generalinės kolonizacijos, kuri būtų naudinga bet kuriai atskirai gyventojų daliai. Tais pačiais pa-

grindais ir nusavinama žemė. Kiekviena kartą nusavinant žemę, krepiama dėmesio į specialią ekonominę ir socialinę reikala, pav., į miesto arba kaimo prapiatinimą. Visur taikomas pagrindinis principas, kad žemės reforma pirmoj vietoj pasinaudotų arti parceliuojamų dvarų ar pačiuos dvaruos gyvenančius žemės darbininkai. Jei parceliuojamos žemės nepakanka visų pretendentų reikalavimams patenkinti, tai tada atsižvelgiama į kiekvieno pretendento tinkamumą iš žemdirbystės pusės.

Lietuvos atstovas įteike man liudymo tekstą koki reikalauja iš pretendento žemės parceliaciją prižiurinti apskrities administracija. Tą liudymą duoda tų apylinkių savivaldybės, kur pretendentas gyvena. Visiškai nekrepiama dėmesio į aplikanto kalbą ir tautybę, o tik didelės reikšmės duodama tiems reikalavimams, kurie galėtų pagerinti žemės nuosavybę (finansiniai šaltiniai, inventorius, šeiminys narių skaičius ir jų amžius, technikinis išsilavinimas ir asmens budas).

Labai yra sunku sudaryti galutines statistines lenteles, kurios parodytų žemės savininkų tautybę, nes žemės reformos valdyba nekreipia jokio dėmesio į jų tautybę ir kalbą. Tačiau Lietuvos atstovas parodė man gavusių žemės kaimiečių sąrašus, kur pažymėta jų tautybė. Tie sąrašai patvirtina faktą, kad mažumoms leidžiamu naujotis žemės reforma.

6. Papildomaj 1925 m. gegužės mėn. 30 d. peticijoj buvo nurodyta, kad Lietuvos valstybė, nusavindama miškus ir žemę, nesutinka priimti arba vesti naujiems savininkams proporcingą dalį buvusių savininkų skoly. Ji tą reikalą sutvarkyti paliecia seniesiems savininkams. Ryšy su tuo Lietuvos panašūs reikalai, skiriami žemės reformos įstatymui nustavos atstovas man paaiškino, kad hipotekų paskolos ir kiti tyti jų tikrąją vertę, dar nėra išspresti įstatymdavystės ke-liu. Tačiau, jau šių metų pradžioj vyriausybė patiekė Seimui sumanytą, kurs sutvarkytų kalbamą reikalą, prisilaikydamas hipotekos paskolų bendrų teisių, kurios taikomos tokiomis skolomis apsunktiems dvarams nepaliecia arba nusavinti. Pasiulius tarp kitų pataisų įdėti į antrą straipsnį paaiškinimą del proporcingo skoly paskirstymo ri peržiurėjus tą sumanytą, Seimo ekonominė komisija priėmė jį trečiuoju skaitymu. Tuo reikalu diskusijų Seimas dar nepabaigė prieš vasaros atostogas. Šitas sumanymas jau buvo priimtas Seime antruoju skaitymu. Ekonominės komisijos pasiulymui principe Seimas pritarė. Lietuvos atstovas man taip pat paaiškino surištus su tuo reikalu atskirus įvykius, kurie buvo pažymėti 1925 m. gegužės mėn. peticijoj.

Tas klausimas buvo įneštas į Tautų Sąjungą 1924 m. birželio 1 d. peticija, prie kurios buvo prijungta visa eilė priedų. 1924 m. gruodžio 11 d. nota Ispanų, Anglų ir Českoslovakų atstovai pareikalavo įtraukti tą klausimą į Tautų Sąjungos tarybos darbų tvarką. Tuo budu buvo lengviau pasikeisti nuomonėmis su Lietuvos vyriausybe. Tas nuomonėmis pasikeitimas jau įvyko ir Tautų Sąjungos taryba gavo iš Lietuvos vyriausybės visais kalbamais klausimais paaiškinimų, į kuriuos pranešėjas surado reikalo atkreipti ypatingo dėmesio. Tos informacijos drauge su kai kurių T. S. tarybos narių paaiškinimais įtrauktos į protoką.

Mano nuomone. Tautų Sąjungos taryba turėtų susidomėti Lietuvos vyriausybės informacijomis ir padarytais tolimesniais pranešėjio paaiškinimais.

Aš toliau manau, kad Tautų Sąjungos taryba turėtų pasiūlyti Lietuvos vyriausybės išmintimi ir pareikšti vilties, kad jai pavyktų išsklaidyti tą baimę, kur gal but, dar yra mažumų tarpe, įtikinant jas, kad Lietuvos vyriausybė yra tvirtai pasirūžusi vykdyti gyvenime 1922 m. gegužės m. 12 d. deklaraciją, kuria proteguojamos mažumų teisės.

"K. Z."

AMERIKA IR AMERIKOS LIETUVIAI

Taj nauja Lietuvos konsulo Londone K. Gineicio išleista knyga vien tik apie Amerikos lietuvius. Knyga didelė 325 puslapių, joje telpa 167 paveikslai iš Amerikos lietuvių veikimo iš įvairių kolonijų. Tą knygą nusipirkę daugelis nesitikėdami ras joje savo paveikslus. Partiniai kiekvienam šią knygą įsigyti sau ir savo giminei pasiūsti Lietuvon. Knygos kaina: gražuose audeklo apdaruose \$3.00, spalvuotuose popiero viršeliuose \$2.50. Kreipkitės pas:

S A N D A R A

327 E Street, South Boston, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

NEBETOLI KALĖDOS!

Nebetoli Kalėdos! Nebetoli Kalėdos! Taip liudna man! Ko man liudna? Pavydas, ar gaila draugės!

Jinai išteka. Ant Kalėdų jinai išteka! Keleris metus su jaja draugavau. Tokia gera ir maloni buvo ji! Patiko man ji; mylėjau aš ją! Buvo ji gera mano draugė, širdinga draugė; visada ji pataikė mane draugė.

Mes tryse išeidavome šian ir ten ir vis linksmai praleidavom laiką. Kalbėdavome apie vaikus. Bandėme palyginti juos. Kuris gražesnis, kuris protingesnis, kuris sekmingesnis?

Aš vis maniau, kad pirmiau už ją apsisėsiu. Aš rokavau turinti dailesnę vaikina, nors ir kvaila. Bet...

Ji išteka ant Kalėdų! Dieve tu mano! Aš palieku dar nevedus! Dieve tu mano! Ir jaunesnė už mane! Aš nebeišmanau, ką bedaryti! Ar man verkti, ar man juoktis? Mamyte, ką man daryti?

Mamyte, Marytė išteka, o aš nežinau dar, kada ištekėsiu! Mamyte, ką man daryti? Ar man pasikarti, ar gyventi?

Graži saulė skaisčiai teka; o ras toks malonus. Jaunimas linksminasi ir džiaugiasi... Bet man, bet man... man... man!

Taip skauda ir liudna man! Aš nežinau ką daryti. Žmonės, Kalėdos nebetoli! Žmonės, ateina Kalėdos!

Vystanti rutelė.

MEILĖ NĖRA KVAILA.

Aš labai stebiuosi, kad Vėjų Sesuo yra tokia nepaprasta moterų rušiai ir visada neištikima moterims.

Ji sako, kad "meilė yra kvaila". Tai neteisybė, meilė nėra kvaila. Ji tur but dar nebuvo įsimylėjus, tai nežino ką kalba. Kada tikrai įsimylės, tai tada pati pamatys, kad meilė nėra kvaila.

Aš pilnai sutinku su Irmos nuomone. Vėjų Sesuo daro ištrauką iš Ant. Tulio veikalų "Paskutinė puota", kur yra pasakyta, kad "mėgų širdis neteisinga" ir tt. Bet tam pačiam veikalui P. Tullys turi sekancias eiles: Elzė, vaikinai palikta, ve kaip dainuoja:

"Praradau Jonutį brangų, Nebegrįš jis pae mane, Veltui žiurau aš pro langą Ir sapnuoju jį sapne. Veltuj laukiu telefono, Aš minutas keikdamas: Kita turi mano Joną, Juomi džiaugiasi kita."

Ką Vėjų Sesuo man pasakys j tai? Ar čia meilė neteisinga? Aš manau, kad Vėjų Sesuo yra "bluferis", ir viskas.

Emilė.

NEŽINO KĄ KALBA.

Vėjų Sesuo užsispyrė "įrodyti", kad "meilė yra kvaila." Aš nenoriu su ja ginčytis, bet pasakysiu, kad jinai nežino ką kalba. Aš pasakysiu tik tiek: Jei meilės nebūtų, tai ir nieko nebūtų. Štai ką vienas poetas sako:

"The night has a thousand eyes,
And the day but one;
Yet the light of the bright world dies
With the dying sun.
The mind has a thousand eyes,
And the heart but one;
Yet the light of a whole life dies
When love is done."

Elena.

MOTERŲ IR MERGINŲ PAŽEMINIMAS.

Kadangi kilo ginčas dėl meilės, tai ir aš noriu pridėti savo dvylikį. Vėjų Sesuo pasigavo iš "Paskutinė puota" eiles, kur sakoma: "Mėgų širdis neteisinga. Jinai myli tris šimtus; Pasigavus sau laimingą, Nusijuokia j kitus."

Aš nežinau, ką Tullys manė taip rašydamas; bet vistiek jį parašė neteisybė. Aš niekada negalėčiau su juom sutikti. Man prisimena Roberto Browningo eilės, kurios prasideda sekančiais:

"There's woman like a dewdrop — she's so purer than the purest;
And her noble heart's the

noblest — yes, and her sure faith's the surest."

Vedus.

ŠTAI MANO ATSAKYMAS VĖJŲ SESEREI

Negaliu tylėt ant tokių neigčių Vėjų Sesers išsireikšimui. Tegaliu suprast, kaip toji mergina gali išsivaizdinti tokius dalykus. Vaidentuvė jos tikrai veikia nenormaliai. Geriau būtų, kad ji palukėtų pakol gaus daugiau ypatingo patyrimo, o ne iš novelių, tada eitų j argumenta.

Aš neesu nei jauna mergaitė, nei blozna, bet esu patyrus dvejopos meilės, tos kvailios vejevaikių suteiktos, ir tikrosios, kuri ir šiandien dar stipri, tad aš žinau ką kalbu.

Is kur aš žinau, kad tikra meilė nėra kvaila? Kuomet vyras ar moteris myli tikrai, jiedu yra instinktyviai pritraukiami prie apsidėmimo, pradeda jiedu svajoti apie šeimynos žydinį, mintys abiejų sukoncentruotos ant vieno idealo, kuris juodu vestų prie svaraus, tyro gyvenimo. Ar galima tokią meilę pavadyti kvaila? Žinoma, kad ne.

Tokias ypatybes, kurias mini Vėjų Sesuo, galima rasti tikrai pas kvailus vaikėzus, kuriems tikrai ir rupi gašlumas, bučiniai ir tt.

Gamtos pranešimas niekuomet neatsiliepią prie netikros meilės. Gal dabar Vėjų Sesuo žinos, kas yra tikra meilė.

A. A. Tullys, rašydamas tas eiles "Paskutinėje puotoj", kaip tik ir paliečia "flappers" meilę, bet toji netikra.

Irma.

SKIRTUMAS TARP VYRO IR MOTERS.

Tiesios ir papročiai gali dėti didžiausią ir geriausią pastangų padarymui lygybės tarp vyro ir moters, tačiau skirtumas tarp jų vistiek pasilikis nesulaužomas. Įgimtis pasilieka įgimtimi. Nežiurint to ką statutai sakytų, vyras visados rodytis moterei erzinantis ją; o moteris vyrui visada bus nesuprantama.

Kada moteris serga, ji nori, kad kas ją myluotų; kada vyras serga, jis nori būti vienas.

Kada moteris padaro ką blogo, ji tuojau gali persitikrinti neprivalanti būti kaltinama už tai; kada vyras padaro ką blogo, jis tuojau gailisi už tai ir pyksta pats ant savęs, nežiurint net to, kad didesnė dalis priežasties — kaltės buvo iš jos pusės.

Moteris geriausiai jaučiasi apsirėdžius naujomis drapanomis; vyras nesijaučia smagiai apvilkęs nauju garnituru, — jam rodos, kad visi jį žvalgo su pa juoka dėl jo naujų rubų.

Vyras gali bučiuoti kitą moterį arba merginą ir mylėti savo pačią, arba merginą nė kiek nemažiau; moteris — mergina bučiuodama kitą vyrą, pamiršta savąjį — ji visa širdžia atsiduoda šiam.

Moteris myli visada; vyras tik kai kada.

Vyras nuduoda daugiau žinąs, negu ištikrųjų žino, kad padarius gerą impresiją j moterį; moteris nuduoda mažiau žinanti, negu ji žino, kad neužgavus savo vyro pasididžiavimo.

Vyras neapkenčia mažai ir tatau aiškiai parodo; moteris neapkenčia daug ir tatau sugeba paslėpti.

Moteris slepia savo tvirtumą; vyras selpia savo silpnumą.

Vyras atleidžia del to, kad jis negali atminti; moteris atmena del to, kad ji negali atleisti.

Vyras yra vedamas apetito; moteris — žingeidumo.

Vyras nemaino savo nuomonės del to, kad pirmą jis turi prisipažinti buvęs klaidingu; moteris keičia savo nuomonę tikslu atsiekimui, nežiurint to, kad ji žinotų, jog ji yra neklaidinga.

V. S.

ŽENATVĖ 3,000 METŲ PRIEŠ KRISTŲ.

Vedusių gyvenimas Aigipte 5,000 metų atgal turėjo būti labai panašus į dabartinį Europos bei Amerikos.

Ernest Wallis Budge, paskilęs Egiptologistas, turi surinkęs raštų senovės rašytojų bei poetų, žinomų kaip "Moralybės Papyri", kuriuos jis atspauzdė-

no po antgalviu "Amen-an-Apt mokinimas". Seniausias žinomas žmonėms patarimas yra poeto Ptahhetep, kuris rašė apie 4,000 prieš K. Jis yra šis: "Jei tamsta nori būti išmintingas, bei sekmingas, apsviesk".

"Mylėk savo pačią namuose visiškai atsidavusiai ir teisingai. Gerai valgindk ją ir apredyk. Lakyk jos šrdį linksma iki gyvos savo galvos."

Kitas poetas, vardu Aui, štai kaip patarė vyrams: "Nebandyk valdyti ženotą moterį jos namuose, kuomet žinai, kad ji yra gera namų prižiūrėtoja."

V. S.

VYRAS: Tau pravartėtų turėti daugiau sistemos. Moteris visada bando daryti du ar tris daiktus tuo pačiu kartu.

PATI: — Moteris privalo daryti tris dalykus vienu sykiu, kuomet ji yra prisiekus savo vyrui mylėti jį, gerbti ir klausyti jo.

GAL TU NORI, KAD MYLĖČIAU?

Gal tu nori, kad mylėčiau? — Aš myliu karštai! Tik ta žemė skaudžiai bara, — Dievas peraukštai.

Mano meilė saulė lydi — Džiaugsmo vainiku; Žygiai drąsus, dainos skambios, — Tik gyvent sunku.

O mylėki, aš maldaunu, — Rytą su žjėdais! Aš skausmuos tau spinduliuosiu, — Aš puošiuos aidais!

Faustas Kirša. (Iš "Aidų Aidužiai")

BROCKTONO FĖRAL.

Aną dieną Jonas pašaukė mane prie telefono. — Vaziuojame į Brocktono fėrus, — jis pavadino. — Vaziuojame.

Nuvažiavome dvi poros, keturiose. Tai buvo ketverge po pietų. Turėjome vargo, kol susiradom vietą automobiliui pastatyti. Visos tušios vietos kelias blokais aplink buvo nustatytos automobiliams. Aplinkinės gyventojai darė iš to biznį.

Mes ir fėruose. Žmonės ir žemės. Trukšmas, alansas! Kimšatis visur. Buvo tada suvažiavę tarp 90,000 ir 100,000 minios.

Suvežta cionai geriausią daiktai parodai. Žiuri, gėriesi ir stebiesi.

Ivairių įvairiausių daiktų skyrių daugybė. Neapžiūrėt jų visų. Nuėjome į gėlių departamentą. Puikiausios rožės, gladiolijos! Daugybė daugybė visokių gėlių! Ir tokios jos gyvos, tokios patraukiančios! Gražiausias! Taip ir norisi imti jas į rankas, spausti prie krutinės, bučiuoti ir pasiimti su savimi. Moterys myli gėles!

Nuėjome galvijų pažiūrėti. Jie padalyti veislėmis. Čia žalmargės, ten juodmargės, ten kitokios. Gražios karvės! Visos gerai prižiūrėtos, švarios ir nealkanos.

— Jei tamstos įdomaujate galvijais, tai eikite, ve, ten pamatyti didžiausio bulio pasaulyje, — vienas draugingas vaikėžas, kuris šėrė karves, pastebėjo mums.

Ir mes nuėjome "tenai", pamatyti didžiausio bulio pasaulyje. Šis milžinas buvo atskirtas nuo kitų galvijų, pastatytas pats vienas. Du vyrai prie jo buvo. Bulis neišrodė riebus, ne toks, kaip daug kitų riebių matėme. Neturėjo pakaklės ir palėpsnių nudribusių. Tik buvo aukštas ir ilgas. Aukščio turėjo 6 ir pusę pėdų, svėrė 3000 svarų. Turis šešeris metus amžius, atgabentas mažas iš Italijos. Juodmargis. Linkui žin-

geidžių žmonių jįsai laikėsi indiferencijoje. Ragai jo gana ilgi ir plačiai išsimetę j sonus. Ači gražus bulis. Didelis bulis, didžiausias pasaulyje!

Paskui ėjome, kur daržovės sukrautos. Arbuzų ten buvo tokių didelių, kad ir diktas vyras gal nepakeltų. Obuolių vėl tokių didelių, galėjo jie sverti po kelis svarus. Ir kitų daržovių ir vaisių vis tokių nepaprastų, tokių didelių ir gražių, rodos, ne šiam krašte augusių. Ilgos knygos reikėtų viską aprašyti.

Paskui aplankėme skyrius baladžių, šunų, vištų, kačių, arklių, automobilių ir ko dar ne! Ir viskas tokie parinkti, tokie gražūs! Kiti medaliais aplink apkabinti.

Galva ėmė svaigti. O žmonės, žmonės visur. Negalį ir prasimusti, pralysti. Reikia saugotis, kad nepasimesti. Gyvenimas verda!

Šunis bežiurint, pamatėme bekiulantį j orą balioną. Jo apačioje kabėjo žmogus, akrobatas. Balionas išsikėlė aukštai, labai aukštai. Žmogus rodės prie jo tik kaip paukštelis. Suovė ir žmogus atsiskyrė nuo baliono: dideliu smarkumu puolė žemyn. Jam puolant išsiskietė didelis skietis, bet jis nutruko nuo akrobato; išsiskietė kitas, ir tas nutruko. Išsiskietė trečias skietis ir ant pastarojo akrobatas pasirokė, pradėjo pamazi leistis žemyn kartu su skiečiu. Leidosi ir vartėsi ore, pasikoręs ant virvių.

— Tai drąsa, tai drąsa! Tai drąsa! — sukavo moterys. Vyras nusileido laimingai. Nuėjome pažiūrėti madų. Parinktos merginos demonstravo suknius, ploščius, čėverykus ir tt. Gražios mados! Norėtum daug suknių pirkti. Bet gražios ir jų demonstruotojos. Tokios patraukiančios merginos, tartum danguje užaugintos. Ne tik vyrai, bet ir moterys turi jomis gerėtis. Žiuri ir nesupranti, kaip jos galėjo užaugti tokios puikios.

Orchestra griežia fokstrotus, o jos, muziką sekdamos, demonstruoja ant pakelto floro. Apieina jos aplinku su viena mada ir dingsta gale už sienų. Pavairinimui išėina šokėjos, ar kas kitas ir išpildo programo dalį. Tas palaiko žmones ir duoda jiems progą pamiršti truputį tik demonstruotą madą ir žingeidžiai sutikti naują, kuri seka performansijos gabalėli.

Vakare nuėjome į areną rungtynių ir akrobatijos. Ir ko mes ten nematėme! Akrobatija visokia! Kaip žmogus gali ant tiek išsimiklinti, palikti tartum be kaulų ir tartum su sparnais. Japonų akrobatai, matomai, turi specializacijos ir pasididžiavimo sugubame lygsvaroje ir mėtyme daiktų j orą kojomis. Bet jie nepagauna publikos upo, nežiurint to, kad jie yra ir ne tokia paprastenybė Amerikoje.

Daug atlečių bėgo apie areną dešimt mylių. Vienas jų, kaip pradėjo taip ir užbaigė tuo pasmarckumu ir laimėjo dovaną, bent pusvalandžiu palikdamas arčiausiai savo oponentą.

Daugelis turėjo išsinešti iš rungtynių, pridusę. Po ilgu programu, taip saktų cirku, prasidėjo raketų metimas j orą. Ir ko dar žmonės neišsigalvoja! Štai trenkta šuvis ir matai prieš save ugnyje Amerikos vėliavą ir iš abiejų jō šonų po tris pranašus triubiujant. Ir visa tai liepsnoje. Vėl sušauja ir matai ore sukasi liepsnos ratai, viduje rato smarckiai skrenda dviratinkas. Liepsna perdega ir viskas dingsta. Ir taip daugybė stebinančių pamatymų! Paskui vėl kai pradėjo raketos šauti j orą, tai ugnys visokiausios spalvos. Ugnis ir dumai! Žaibai! Gyvas pragaras! Dešimtimis tukstan-

čių dolerių dega ore ir matai, kaip jie dega. Po tuom, apie dešimt vakare važiavome pas kinus vakarėniauti. Buvo jau po Broctono fėrais tą dieną.

Vėjų Sesuo.

Lietuviai Varšuvoj.

(Laiškas iš Varšuvos).

Prieš karą Varšuvoj lietuvių buvo skaitoma tukstančiais. Bet dabar jie kaž kur išnyko. Sakau kaž kur, nes nieko negirdėti apie didesnio lietuvių skaičiaus išsikraustymą iš miesto. Ir todėl jų čia reikėtų ieškoti. Bet kur? Aišku, kad dauguma slepiasi su lietuvių. Gėda net prisipažinti. Čia yra tokių lietuvių inteligentų, kurie pasveikinti lietuviškai, tuojau pusbalsiai pradeda protestuoti, kad, girdi, galėjo kas nors išgirsti. Toliau eiti rodos nebėra kur.

Lietuvių čia yra visų sluogsnų: inteligentų ir bemokslų, ypač daug tarnų ir tarnaičių iš visų Lietuvos kraštų: Vilniaus, Kauno, Suvalkų. Nemažai yra ir įvairių įstaigų tarnautojų ir net valdininkų. Visi nesusiorganizavę. Susirenka tik tai bažnyčion, tikriau koplytėlėn Maniūkų g. 4, (ul. Moniuszki, 4). Čia dar iš seniau užsiliko lietuviškos pamaldos anksti rytą 6-7 val. Kito laiko nebeduoda lietuviams. Kunigo lietuvių nėra, nebesigirdi gryna lietuvių kalba pamokslų. Tiesa, vietinis kunigas kada ne kada prataria vieną kitą žodį neva lietuviškai, bet tai jokia lietuvių kalba.

Reikalinga būtų, kad šion bažnytėlėn paskirtų lietuvių kunigą, ar bent nors patenkintamai mokantį lietuviškai. Tuo turėtų pasirūpinti patys Varšuvos lietuviai. O ligi tol būtų labai pageidaujama, kad kas nors lietuvių kunigų savo iniciatyva atvyktų j mūsų bažnytėlę i pasakytų pamokslą gražia mūsų kalba. Butų labai didelė paguoda.

Yra čia lietuvių draugija, bet apie jos veikimą nieko negirdėti. O darbo būtų nemaža. Musų tautiečiai iškriko, kaip žydo bitės. Reiktų kaip nors upas atgauti.

Reiktų pasirūpinti bendra lietuvių padėtim. Gal lietuvių reikalų gynimas reiktų pavesti kuriai nors trečiai valstybei, kol prasidės konsulariniai santykiai tarp Lenkijos ir Lietuvos. Daug kas ir čia norėtų grįžti Lietuvon, bet nežino, kaip tatau atlikti.

Čia lenkai leidžia visokių nesamonių apie Lietuvą. Reiktų su tuo kaip nors kovoti. Labai būtų pageidaujamas artimesnis susizinojimas tarp Vilniaus ir Varšuvos lietuvių. Ligi šiol čia neįjaučiama jokių ryšių su Vilnium.

"S. A."

Svarbiausiu įvykiu bus, tai, kun. Smulksčio pasirodymas Washingtono interparlamentariam kongrese. Valstybi atstovai "stebėsis" jo "išminčia", kas teik Lietuvai tiek garbės ir dvasios šventos, kiek iš ožio pieno.

Pasalinis.

Lattanzio Studio

Pasidaryk gerą ir gražų paveikslą.

Mes darome puikiausius paveikslus veselųjų (vestuvių), piknikų ir kas tik kokių reikalauja. Studija atdara dieną ir naktį, visada gausite mandagų patarnavimą. 43 BRIDGE STREET, Ansonia, Conn.

Bostono Kolonijos Lietuviams

Gerai žinomas DR. WENTWORTH, iš New York, perkėlė savo veikimą Bostonon, čia jis turi atidarys ofisą tarpe lietuvių. Jis maloniai priims lietuvius pacjantus; jis tikras, kad daug elniui jiems duos pagelbą per natūralias metodus be gyduolių.

Kurie esate buvę pas gydytojų us, bet neturėjot pasekmių, nenusiminkit, ateikite pas DR. WEN TWORTH, kuris išsekzaminuos jus dykai jeigu atsinešite šį skelbi mė. Nėra skirtumo, kokia nesveikata, nenustok vilties, Dr. Went worth pagydis jus per metodus.

LIC. MAS. CHIROPRACTOR BOSTON, MASS. 1761 WASHINGTON STR., BOSTON, MASS. 2-ry lubų tarpe Hampton ir Mass. ave, prieš Northampton L Sta. VALANDOS: 10 v. ryte iki 5 v. vak. NEDĖLIOMS: 10 v. ryte iki 2 v. vak.

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: nuo 9:00 val. iš

ryto iki 9:00 v. vak.

381 BROADWAY,

So. Boston, Mass.

Tel. S. B. 4000.

Dr. COHAN

DENTISTAS

Ex-Ray Specialistas,

antros durys nuo City Hall.

ANSONIA, CONN.

Tel. S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometristas

Išgaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akies atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PŠAKARNIS, O. D.

447 Broadway.

So. Boston, Mass.

Išgaminuoju akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specialistas

399A BROADWAY,

Tarpe E ir F gatv., So. Boston.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa

L-I-E-T-U-V-I-S

DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).

OFISA VALANDOS:

Nuo 9 iki 11 A. M.

Nuo 2 iki 4 P. M.

Nuo 7 iki 8 P. M.

Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

ADVOKATAI.

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS.

700 West Lombard Street

BALTIMORE, MD.

Telefonai:

Ofiso: Calvert 5896

Buto: Gilmer 0361

Namų tel. Univ. 1463-J.

A. O. ŠALNA (SHALLNA)

LIETUVIS ADVOKATAS.

Baiges du Universitetu Cornell

University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.

"Darbininko" Name (antros lubos)

366 W. Broadway, So. Boston.

Tel. So. Boston 3520.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliskas ir kriminaliskas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS

414 Broadway, So. Boston, Mass

Ofiso Tel. S. B. 441

Res. West Newton 2284

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingu vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknu.

Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patirkimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyka.

D. CABITT.

Vietos žinios.

NEŠVARUS ĮTARIMAS.

"Keleivio" 41 num. aprašydami p. Babravičiaus koncertą pasako, kad Sandariečių ir katalikų nesimatė koncerte. Tai yra nešvarus įtarimas. Nejaugi negalėjot matyti kitokių žmonių, kaip socialistų? Kiek man matėsi ir yra pažįstami žmonės, tai beveik visa publika buvo tik iš Sandariečių ir katalikų, ne tik iš vietos gyventojų, bet ir iš tolimesnių miestelių buvo Sandariečiai. Aš žinau, kad Sandariečių daug pirkto tiktai net "Keleivio" ofise. Kiti pas p. Šidlauską ir negalėjo matyti, kad Sandariečiai buvo koncerte. Turbut ponai iš "Keleivio" norėjo įkasti Sandariečiams, kad tie žmonės daugiausiai dolerių nunešė į koncertą. Kiek man atrodė, tai "Sandara" daugiausiai davė publikacijos p. Babravičiui ir Sandariečių koncerte buvo 80 nuosimčių. Jos narių 20 nuosimčių liko namie delei susirinkimui, nuo kurių negalėjo bėgti ir kitiem šeimyniškį reikalai nepavelijo išeit. Gal but dėl to taip "Keleivis" rašo, kad nebuvo koncerte Ivas, Mockus, Kasmauskas, Sekys, Norkunas ir Stasiulis. Jie nebuvo, bet jų šeimynės buvo: pavyzdžiui, Kasmauskas, Lekys, Norkunas turėjo būti draugijų susirinkimuose, tai jo šeimynos keturi nariai buvo. Koks skizmas, kad vyras negalėjo būti, tai moteris buvo. Kodel nepasako "Keleivis", kad trys socialistai buvo namie ir neturėjo jokio reikalo draugijose, tik taip sau pasėdėjo. Aš nežinau, kiek klerikalai rėmė ir kiek jų buvo koncerte, bet katalikų labai daug buvo koncerte. Buvo tokių katalikų, kur neina į sklepo parengimus, delei savo neraugumų ar ko kito, bet p. Babravičiaus koncerte buvo.

Turiu pripažinti, kad "Keleivis" be sąžinės meluoja ir įtaria sandariečius su katalikais. Turėkit sarmatos, ponai iš "Keleivio", tik jau jus nesurinkot 1000 žmonių iš savo plauko. Jeigu esat džentelmonai, tai atšaukite nešvarų įtarimą.

Sandarietis.

UZPUOLIKAMS NENUSI-SEKĖ

Pereitą subatvakarį, einant iš Keistučio Draugijos baliiaus, tarp I ir K gatvių ant 6th St. padaužos užpuolė Bostoniečiams gerai žinomo biznieriiaus graboriaus P. J. Akunevičiaus moterį. Jai einant namon du bomeiliai išsoko iš užkampio ir vienas užkalbino. Akunevičienė pareiškė, kad ji su nepažįstamais jokios kalbos turėti nenori. Tada jie rengėsi ją apipiešti. Bet Akunevičienė, budama tvirtos sveikatos moteris, dviejų bomeilių neišsigando ir užklaušė, ar jų randasi ir daugiau. Tuo tarpu gatvėje pasirodė daugiau žmonių ir bomeiliai išsigandę pradėjo bėgti ir pabėgo. Pastrodė, kad du ją užkalbino, o kiti du buvo pasislėpę užkampėje. Vadinasi, jie tie du butų neįveikę, tai butų ir kiti prisidėję. Bomeiliaus nubėgus Akunevičienė, nė paėmė karą ir laimingai parvažavo namon.

Report.

VELNIAS PO BAŽNYČIA.

Baisi davatų išgąstis ir baisy sapnai.

Magikas Čekanaavičius rodė magijos "stebuklus" vietos lietuvių bažnyčios sklepe. Buvo susirinkę nemažai žmonių, kurių tarpe buvo keliolika ir davatų.

Kada Čekanaavičius priėjo prie tos scenos, kur kazyriai patys lipa iš stiklo, sulig paliepimo, taj davatkos persigando.

— Dievuliau tu mano! jis taip daro su velnio macia! — susuko viena davatka ir išbėgo pro duris.

— Kam kunigų reikėjo įsileisti po bažnyčią žmogų su velniu, — sakė kita.

— Matote, kaip velnias kelia kazyrą iš stiklo!

Teko girdėti, kad kai kurios davatkos negalėjo tą naktį užmigti, o rytą užsnūdę sapnavo baisyus sapnus.

J. K.

PLENUOJAMA SO. BOSTONUI TUNELIS.

Boston Elevated Co. plenuoja kasti naują tunelį. Tarp kitų

planų yra paduotas, kad būtų tinkama So. Bostoną sujungti tuneliu su E. Bostonu. Kurioje vietoje So. Bostone manoma daryti tunelio stotis, nepasako. Tunelio iškasimas kainuosiąs \$15,000,000.

NUBAUDĖ 11 VAIKŲ TĖVŲ

Tulas James J. Hayes, gyvenantis Fourt st. So. Bostone, važiavo automobiliu palei Washington st. ir Mass. ave. ir užgavo vaiką. Kada jį suėmė policija, tai jis nebuvo girtas, bet buvo gėres kokių ten gyduolių, kurias jam daktaras buvo išrašęs dėl jo šeimynos. Nors Hayes ir turi 11 vaikų, bet So. Bostono teisėjai jį nubaudė užsimokėti \$300.

DŽIAUGIASI GAVĖ PERSISKYRIMĄ

Thomas Pitkethly, kuris gyvena Dorchester Ave. So. Bostone, kada stoji į teismą gauti persiskyrimą su savo motere pareiškė, kad tai jam linksniausia diena jo gyvenime.

Gi jo moteris tai girdėdama irgi pareiškė, kad ir ji nekitaip jaučias. Nes, grdi, ji neturėdavo nė vienos linksmos dienos su juom gyvendama. Mat ja reikėdavo susiradus darbą kurpliovus mazgoti, o jis dykas vaikiodavosi. Retai pasitaiko, kad persiskyrimo abu būtų patenkinti.

VAIKAS IPUOLĖ I BAKČA VANDENIO.

Chelseje 18 mėnesių vaikas bėgiojo apie namą ir pamatė bakčą pripiltą vandenio. Užsikabino ant bakčos ir persisvėręs žiūrėjo į vandenį, kuriame matė savo paveikslą. Besibovindamas pasviro ir įpuolė i bakčą. Kada motina pamatė, tai vaiką ištraukė vos gyvą.

PASIKORĖ AGENTAS.

Tulas Schnurr, gyvenantis Dorchester, nuėjo į Arlingtoną girą ir pasikorė. Sakoma, kad jis buvo nesveiko proto, nes buvo penkioms savaitėms atiduotas į Ring senatoriją.

JAUNAS VAGILIS.

John Shede, 17 metų amžiaus, nuo East Sixth street, So. Boston, šandie prisipažino teisme, kad jis yra padaręs keturis holdupus. Jam bausmė bus už dēta lapkričio 4 d.

UZ AUTOMOBILIŲ VOGIMĄ

Praeitą ketvergą Bostono kriminaliam teisme tapo nuteistas nuo 4 iki 5 metų kalėjiman vienas Frank A. Currie už pavogimą automobiliu.

AUKOS.

So. Bostono pažangiųjų draugijų protesto mitinge aukavo šie: \$2.00 Katalikas; po \$1.00 Vaitekunas, Petrauskas, Zavetskienė, Boly, P. G., J. K., Mikalonis, Jankauskas, J. Jankauskas, A. Jankauskas, V. Jankauskas, Manelis, Mockus, Ciapas, Pranskevičius, Svirbalis, Daumienė, žilinskienė, Juodis, Sangaila, Stakėnas, Stašys, Juodgudis, P. Gabriunas, J. Gabriunas, Apšaitis, T. Firavičius, Klemaruskas, Olseika, Lozaitis, Norkunas, Kaminskis, Leikus, Vedluga, Venciuonas. Smulkių \$15.18. Viso \$54.18.

Komitetas.

CAMBRIDGE, MASS.

Pil. B. Jakutis, žymiausias vietos vyčių darbuotojas ir didžiausias "Sandaros" mylėtojas

"Sandara" dabar yra toks laikraštis, kurį visi turi mylėti, nori ar ne. "Sandarą" dabar mėgsta ne tik Sandariečiai, bet ir vyčiai. Žymiausieji vyčių vadai negali apseiti be "Sandaros".

Kaip pavyzdžiui aš čia paduosiu vietos vyčių žymiausių darbuotoją ir vadą, Šešlyus Smerties draugijos narį, B. Jakutį. Šis geras ir gražus vyras myli ne tik "Sandarą", bet ir jos spaustuvės darbus. Štai spalio 6 d. vakare B. Jakutis atsinešė į Šv. Juozapo draugijos susirinkimą "Sandaroje" spausdintą tai draugijai plakatą, kurį

jis išdidžiai demonstravo visam susirinkimui ir sakė: "Sandara", "Sandara", matote ką gali "Sandara"! Tas plakatą buvo atspausdintas bent šeši mėnesiai atgal garsinimui šv. Juozapo draugijos išvažiavimo.

B. B.

PIRMAS SNIEGAS BOSTONE.

Subatos rytą, spalio 10 d., Bostone pasirodė pirmas sniegas. Ant žemės nukritęs jis dar negalėjo pasilaikyti, tuojau sutirpo. Bet ore tai nemažai jo laktė.

ČEKANAVIČIUS LIETUVIŲ SVETAINĖJE.

Spalio 6-7 dd. magikas Čekanaavičius laikė du magijos vakarus Liteuvių svetainėje. Abudu vakaru publikos buvo pilna svetainė. Čekanaavičius atliko magiko užduotį gabiai ir pilnai patenkino atsilankiusius.

VĖTOS PASTABOS.

Tuli So. Bostono kavalieriai pradėjo auginti usus. Kai kuriems pusėtinai gerai auga. Sakoma, kad pas Klimą ir Bolį Hardware krautuvėje jie perka tam tikrą mostį.

Aptiekorius K. Šidlauskas ir adv. F. J. Bagočius gavo puikią dovaną. Juos apdovanojo Brooklyno "šventakupriai", sutelkiami po škaplierius už patikimą smulkščio. Šidlauskas nepatenkintas, kad Bagočiaus škaplieriai didesni už jo.

Auksinių daiktų krautuvninkai: J. Tuinila ir P. Valukonis vjį nepatenkinti naujomis merginų madomis. Jie sako: kodėl niekas neišranda tokią madą, kad vasarą merginos vaikščiotų basos, ant kojų nešiodamos branzalietus ir žiedus.

Vietos drabužių krautuvninkai: Likas, Urbonas ir Masiilonis sako, kad kaip apsirėngia su pas juos pirktais aprėdalais, tai atrodo kaip iš Parvžiaus atvažiavę.

Masilionis nors pardavinėja linksmybių įrankius, grafofonus ir gražius rekordus, bet pats kai kada atrodo rustus.

Ivas sako, kad jo agentai Mizara ir Kontrimas kai kada atrodo sutingę. Nieko stebėtino, mat jie rupinas ne tik stubas parduoti, bet ir tilto per Atlantiką pastatymu.

Kriaučiai: Neciackas ir Simokaitis siuva stailiškus drabužius. Jų pasdarbavimu daugelis sobostoniečių sportiškai atrodo.

JUOKAI IR NE.

Bostone lietuviško socializmo "uradzojus" labai prastas, kad duonutės ieskoma jei ne pas paliokus, tai pas upniokus.

Procesija Bostone. Jo ekcel. kun. Šmulskstys, po sutanu, neša griauzantį Lietuvą mikroba — klerikalizmą. Jenkins — neša, ties Šmulskščio galva, baldakimą; Bagočius — beria kvietikas; Šidlauskas turi rankose krupylą. Visi gieda: ateis, ateis dievs...

Biografija: numižė ir vėl prisikėlė, nužengė į Bostoną ir buvo bedievis, o per "pričiną" Šmulskščio, atsivertė prie vieros. Amen.

Pašalinis.

Jeji nori pasigarsinti "Sandaroje", ar turi kokį spaudos darbą, negaiškį laiko, bet pasauk telefonu — South Boston 2408; o bus patarnauta.

KAS OLANDIJOJE įstatymų arginta, tas Lietuvoje laikoma krimiaaliu prasižengimu. — Kečaičių apskrities teismas nuteisė vieną akušerką 3 metams kalėjimo už pagelbą "gimdymo kontrolėje" kaip ir motiną metams kalėjimo už pasidavimą tokiai operacijai.

Argentinoje vedusieji tol vaikų negimdo iki nesutaupoja tiek turto, kad vaiką tinkamai augintų. — Lietuvoje kas metai priauga virš 25,000 žmonių, kurie paskui netur kur pasidėti. Norint-norint "gimdymo kontrolė" turės būti legalizuota ir Lietuvoje, nes stingant maisto kilis prasikaltelių skaičius ir didinamį kalėjimai r mokesniai sykiu.

Nagaika.

"Keleivio" redaktorius Michelsonas nešioja ypatingos rūšies akinius. Kada jis sako prakalbą ir jį publika nušvilpia, tai jis per savo akinius visą publiką mato Sandariečiais, o kada buna kokiame koncerte, kur publika ploja dainininkui, tai jis per savo akinius Sandariečių nemato.

Maikis Paltanavičius savo gaziotoj užginčina, kad girdi negalimas daiktas, jog žmogus gali būti iš bezdžionės išsivystęs. Nežnia ką Maikis turėjo mintyje taip sakdamas; nejaugi manė, kad vot ims jo laikraščių skaitytojai ir pamany, kad tą laikraščių redaguoja bezdžionių kategorijos gyvunas.

"Darbininko" korespondentas rašo, kad, girdi, jie meldžiasi už "bedievius", kaip "tikėjimo priešus" ir meldžiasi už lenkus, kaip tautos priešus. Kad klerikalai meldžiasi už lenkus, tai labai galimas daiktas, nes prieš juos jokių žygių neparodo, bet kad melstusi už "bedievius", tai yra melagystė. Jeigu meldžiasi už "bedievius", tai kodėl jie Lietuvos Seime suklaupė ne giedojo "gadžinkas", kada "bedieviai" gynė konstituciją ir šalies gyventojų laisvę, bet pasišaukė Seiman policiją. Gi "Dar-ko" redaktorius tokį raštą idėjo be jokios pastabos, vadinasi sutinka su juom. Tas gerai, tai visuomenė žinos, kad klerikalai ne tik kad nekovoja su lenkais, bet dar už juos meldžiasi.

Lenkai Vilnių pavogę nuo lietuvių jame viešpatauja. Lietuvos klerikalai su lenkais susėdę už vieno stalo traukia šampaną ir veda derybas, kad lenkai galėtų pasinaudoti ir Klaipėdos uostu. Sulyg lietuviškos patarlės išsaina: Pavogė arklį, tai atiduok ir baltą, arba sulig švent-raščio: Jei gavai per vieną ausį, tai atsuk ir antrą.

Lietuvos klerikalai pirm negu tarsis su lenkais link jiems teikimo privilegijų Klapėdoje turėjo pasakyti, kad kol nepasitrauksite iš Vilniaus, tai mes jus skaitome plėšikais ir kaip su tokiais jokius rekalus turėt negalime. Bet jie apie tai nei neužsiminė. Gi Amerikos lietuvių klerikalai, tai dėl žmonių akių neva kada riktelėja už Vilnių. Mat jie žino, kad katalikišką visuomenę yra patrijotiška, vat tai ir yra reikalas užsimauti patrijotinę kaukę, kad pastėpus klerikaliskas litis.

Klerikalų išgarbintas Carnec-kis taip šauniai ministeriavo Lietuvos užsienių reikalams, kad visų klerikalų frakciją i-klampino iki ausų į lenkišką klampynę, kad net kabinetats turėjo suirti.

Lietuvoje niekuom kuniga taip neįžeis kaip pasakydamas: eik į bažnyčią.

Anuo metu kunigas Laukaitis važinėjo po Ameriką ir rinko aukas "užgrobty kraštų atvadavimui." Kad už tas aukas būtų kokis kraštas atvadutas niekas nežino, bet kad jis \$40,000 iš Amerikos lietuvių kišenių išvadavo, tai visi žino. Šventas raštas mat sako: nežiurėkite ką kunigas daro, bet klausykite ką jis sako.

Kun. Kemėšis nors klerikalų skaitomas kaip kooperacijos reikalų gynėjas, bet kapitalizmas jam taipgi nesimirda. Štai jis "Darbininke" skelbiasi reikalaudamas \$5,000 paskolos kokiam tai Lietuvos dvarininkui, už ką mokės net 8%. Vadinasi tik Darbininkų Sąjungos nariai lai buna kooperacininkais, o kun. Kemėšis nesišalina nei nuo kapitalistų.

Musiškiai komunistai jau ap-tilo. Sakoma, kad Maskvos komunistai jau atsisakę pagaminti jiems gaidas naujomis giesmėms. Vadinasi, jau bimbistams ateina tos dienos, kada reikės valgyti duoną savo prakaitu aplaistytą.

Padubysietis.

PROCIDA, It... dievva-giaį pavogė Pon... \$200,000, iš bažnyčios.

kurios vietoje pastatė kitą stovylą padarytą iš kreidos, paslėpimui vagystės. Policija surado Poną Jezusą Florencijoje pas Fusconi ir Mediani, vertelgas senoviškų dailės daiktų, kuriuodu ir areštavo.

DA VIENAS NAUJAS BIZNIERIUS.

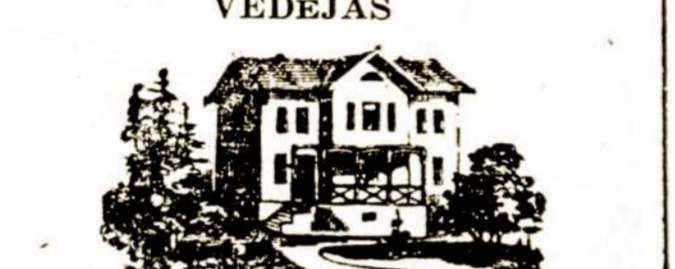
Senas lietuvis biznieriūs CHAS URBONAS sugrįžo atgal į So. Bostoną ir atidarė didelę visokių DRABUŽIŲ KRAUTUVĘ po num. 661 Broadway. Užlaiko visokių vyrams, vaikams ir moterims drabužių, taipgi visokių audeklių: vilninių, drobinių ir šilkinųjų įvairiausių ribinių, leisu, siulu, lestickų ir tt. Reiškia, Urbono krautuvėje galima gauti visko ko tik kam bus reikalinga. Dabar nereikės bėgioti pas svetimačius, nes viską galima gauti pas savo seną pažįstamą. Atminkit, kad krautuvė randasi: netoli K Street.

CHAS URBONAS,
661 Broadway,
So. Boston, Mass.

Real Estate

V. P Yankus

SANDAROS REAL ESTATE VEDEJAS

CAMBRIDGE'UJ 3 šeimynų 15 kambarių namas su visais įtaisymais, šilumos, elektros šviesa, priešakin ir užpakalin piazai, vieta dėl garadžių, prekė tik 12,000; įnešti 3,00; randų \$129,000 į mėnesį.

3 šeimynų 15 kambarių kampinis namas su visais įtaisymais, maudynės, skalbynės, elektros šviesa, dveji piazai ir 2 karų garadžius, prekė 13,400; įnešti 3000, randų gauna 194 į mėnesį (senos randos)

6 šeimynų namas po 5 ir 6 kambarius su įtaisymais, maudynės, skalbynės, elektros šviesa ir piazai. Randų įeina į metus 2,772. Visą apmokėjus lieka čysto pelno 1,400 į metus. Prekė \$20,900.

SANDARA REAL ESTATE
327 E Street South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SU \$1000 ĮNESIMU galima nupirkti 3-jų šeimynų, 13 kambarių namą su improventais, gerioj ir parankioj vietoj arti Dorchester gatvės; rendos \$754 į metus, prekė tik \$4500.

CITY POINTE 4 šeimynų namas po 5 kambarius, su elektriko šviesa ir visomis vigadomis, arti "L" Street maudynių, prekė \$12,500, \$5000 įnešti, rendos \$1300 į metus.

LITHUANIAN AGENCY
361 W. Broadway, So. Boston, Mass.

112 — ŠIMTAS DVYLIKA — 112 naujų stubų po 5-6, 6 ir 7 kambarius ir Sun Parlors, su visais šios mados įtaisymais. Taipgi vieta ir garadžiui, puikioj ir parankioj vietoj Dorchester. Kaina tik \$12,500 už vieną ir įnešti \$3,000.

A. J. NAMAKSY,
395 Broadway, S. Boston, Mass.
Tel. S. B. 2340.

Nauja Muzikos Studija.

Šiuomi pranešu S. Bostono ir apielinkės lietuviams, jog atidarau muzikos studiją, po numeriu:
470 EAST EIGHTH STREET
So. Boston, Mass.
kurioje mokinsiu piano ir harmonijos. Norėdami gaut platesnių informacijų, kreipkitės pas poniją Zuzaną Neviackienę virš paminėtų antrašu. Studijos vedėja p-lė Emilia Tataroniūtė.

Lietuvių Vaikams Mokykla

Spalio-Oct. 10-to prasideas lietuvių vaikams mokykla. Meldžiamė tėvus pasiūsti savo vaikus į lietuvišką mokyklą, kurioje bus mokinama li etuvių kalbos, dainų, artistiškių šokių ir Lietuvos istorijos. Šį metą turėsime geresnių mokytojus, negu pereitą metą turėjome. Mokykla bus kas pėtnyčios vakarą, nuo 7:00 iki 9:30, Lietuvių svetainėje.

L. L. Ž. KOMITETAS

PUIKI VAKARIENE!

Rengia Lietuvių Moterų Apšvietos Draugija. Bus Nedėlioje, Spalio-October 18 d., Lietuvių Salėje, kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. Prasideas 7:30 val. vakare.

So. Bostono ir apielinkės lietuviams jau yra patirta, kad Moterų Apšvietos Draugija visuomet atsižymi savo parengimais. Tad ir šį sykį moterys deda visas pastangas, kad Vakariene surengti kuopukiausiai, prigaminant skaniausių valgių ir gėrimų, su kuriais atsilankiusius svečius gerai pavaišinti. Kurie į šią vakarienę atsilankys visi bus patenkinti.

Palinksminimui atsilankiusių svečių yra rengiamas didelis ir įvairus programos. Tad kviečiame So. Bostono ir apielinkės lietuvius atsilankyti ir draugiškai linksmai praleisti nedėdienio vakarą.

Visus kviečia Rengėjos.

Flood Sq. Hardware Co.

Lietuvio geležinių daiktų krautuvė. Čia užlaikome visokius geležinius reikmenis, kas tik reikalinga prie namų. Taipgi turime visokius įrankius, kaip tai: zankus, raktus, piuklus, žirkles ir kitus daiktus, kas tik žmonėms reikalinga.

636 EAST BROADWAY
Artj I St., So. Boston, Mass.
J. Greiviškis ir A. Alekna,
savininkai.

Bronis Kontrim

CONSTABLE, REAL ESTATE, ir Visokių Apraudimų (Insurance) Agentas

361 WEST BROADWAY
Tel. So. Boston 0605
120 MARINE ROAD
Tel. So. Boston 2483-W
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 3827 — J. BROADWAY CLEANSING & DYEING CO.
Augštos rušies valymo, dajinimo ir siuvl. io įstaiga. Uarbas paimamas iš namų ir grąžinamas į namus.
507 BROADWAY
So. Boston, Mass.
Kitas štoras:
493 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 1831 — R.

Naujoj Vietoj.

Geriausias So. Bostono Kostumeriškias KRIAUCIUS, Sandarietis, persikėlė į naują vietą. Gerbiameji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužius, kreipkitės pas mus, o mes padarysime tamistoms pagal naujausios mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prosiuam kaip vyry, taip ir motery. Musų antrašas tokis:
A. SIMOKAITIS,
344 Broadway, So. Boston, Mass.

Dr. J. S. Balaban

(Iš Rusijos)
Pacientai priimami sekantiose valandose:
Iš ryto nuo 9 iki 12
Po pietų nuo 4 iki 7.
389 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 0575-J

Lietuviška Orchestra

Grajina visokius naujausius ir linksniausius lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Rengdami kokią pasilinksminimo pramogą reikalau kriepkitės:
ALPHONSE ZVINGILAS
267 Broadway
So. Boston, Mass.